РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

Урядовий орган Українського Народного Союза -- "SVOBODA" -- Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXIV. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., второк 18-го липня 1916. Ч. 86. VOL. XXIV. JERSEY CITY, N. J., Tuesday, July 18, 1916. No. 86.

ДАЛЬШІ БИТВИ КОЛО БАРАНОВИЧ І В КАРПАТАХ.

Коло Баранович німецькі війска взяли 1.500 Москалів в полон.

Австрійці прогнали Москалів з Делятина. -- 500 Москалів полонено коло Яблониці.

ЗАВЗЯТА БИТВА У ФРАНЦІЇ ТРИВАЄ БЕЗ ПЕРЕСТАНКУ ДАЛЬШЕ.

ШІСТЬТИЖНЕВИЙ НАСТУП ОСЛАБИВ СИЛИ РОСІЙСЬКОЇ АРМІЇ.

БЕРЛІН, 15. липня. — **Перед шістьма тижнями Москалі розпочали на цілім боєвім фронті великий наступ на боєву лінію союзних війск. Свій наступ перевели вони з величезною масою війск і амуніції. З кождим тижнем російський наступ ставав щораз слабший. Не поміг Москалям ані протинаступ Італійців ані наступ англійсько-французьких війск на заході. Події в останних кількох днях на східнім терені війни вказують, що сили Москалів зістали значно ослаблені і вичерпані. Чи Москалі мають на стільки нових резерв, щоби скріпити свою армію і продовжати наступ, се покаже недалека будучність.**

Центральні держави заняли наразі оборонне становище як на східнім терені так і на західнім та полудневім. Рівночасно однак роблять приготовленя, щоби в догідну хвилю вдарити на неприятеля і завдати йому рішаючий удар. На котрім фронті наступить перший удар, се покриває глибока тайна генеральних штабів центральних держав.

КОЛО БАРАНОВИЧ ПОЛОНИЛИ НІМЦІ 1.500 МОСКАЛІВ.

БЕРЛІН, 15. липня. — Вісти зі східного терену війни доносять про нові успіхи німецьких війск на півночи.

Урядовий звіт німецького головного штабу звучить:

„**АРМІЯ ГІНДЕНБУРҐА**: На північний захід від Фрідріхштадту російські війска робили знов зусиля, щоби переправити ся через ріку Двину. Напади відбито з великими втратами для неприятеля. Наші літаки бомбардували вчера зелізничі стації на шляху Сморгонь-Молодечно.

„**АРМІЯ КН. ЛЕОПОЛЬДА**: В околиці Скробови (на схід від Городища) наші війска перевели напад і здобули назад ті становища першої боєвої лінії, які утратили були в битві дня 3. липня. Притім наші війска полонили 11 російських офіцирів і 1.500 салдатів.

„**АРМІЯ ЛІНЗІНҐЕНА**: Над Стоходом і на прочій боєвій лінії на Волини положенє не змінило ся".

АВСТРІЙЦІ ПРОГНАЛИ МОСКАЛІВ З ДЕЛЯТИНА.

ВІДЕНЬ, 15. липня. — З головної австрійської кватири доносять:

„На полудневий захід від Молдави (Буковина) Москалі перевели кілька нападів, які однак зістали відбиті з великими втратами для неприятеля. На північний захід від Жабя, в околиці Яблониці, відбили наші війска напад Москалів, беручи 200 салдатів в полон.

„Коло Делятина битва стає щораз сильнійшою. Наші війска прогнали з Делятина відділ російського війска, який вчера вдер ся до міста.

НІМЦІ ЗАНЯЛИ СКРОБОВУ (НА ПІВНІЧ ВІД БАРАНОВИЧ).

БЕРЛІН, 16. липня. — Урядовий звіт німецького ґенерального штабу звучить:

„**АРМІЯ ГІНДЕНБУРҐА**: На сім фронті не зайшли жадні зміни.

„**АРМІЯ КН. ЛЕОПОЛЬДА**: Протинапади Москалів в околиці місцевости Скробовя, яку здобули наші війска, були безуспішні. При відбиваню російських нападів полонено 6 російських офіцирів і 114 жовнірів.

„**АРМІЯ ЛІНЗІНҐЕНА**: На полудневий захід від Луцка наші війска переводять наступ на становища Москалів.

„**АРМІЯ БОТМЕРА**: Загальне положенє не улягло зміні."

КОЛО ЯБЛОНИЦІ ПОЛОНЕНО 319 МОСКАЛІВ.

ВІДЕНЬ, 16. липня. — З головної австрійської кватири доносять:

„На Буковині наші війска відбили напади Москалів в околиці Лучини в горах Калуль.

„В Карпатах недалеко Яблониці полонено 3 російських офіцирів і 316 салдатів.

„Коло Ново-Почаєва відбито нічний напад Москалів.

„На Волини, на захід від Торчина, відбито напад російських війск".

МОСКАЛІ ДОНОСЯТЬ ПРО ПОЛОНЕНЄ 3.000 НІМЦІВ НА ПОЛУДНЕ ВІД БАРАНОВИЧ.

ЛОНДОН, 16. липня. — Останний рапорт російського штабу не подає жадних нових вістий з терену війни на заході.

Російський урядовий звіт звучить:

„На захід від Риги наші війска при підмозі воєнних кораблів були всилі осягнути деякі успіхи на захід від Кемерн".

„В звіті, який видано в ночи, доносять з Петрограду, що на боєвій лінії Острів-Ґубіни (на полудне від Баранович) Німці перевели масовий наступ. Російські війска відбили сей напад, беручи 3.000 Німців в полон".

ГІНДЕНБУРҐ МАЄ БУТИ ІМЕНОВАНИЙ НАЧАЛЬНИМ КОМАНДАНТОМ.

РОТЕРДАМ, 16. липня. — З достовірних жерел доносять, що в Австрії має наступити велика зміна щодо осіб на ріжних визначних становищах військових і політичних.

Між иншим доносять, що деякі австрійсько-угорські ґенерали зістануть усунені з начальних командантів армій. До тих зачисляють Балтіна Пфлянцера, команданта армії на Буковині, і архикнязя Йосифа Фердинанда, команданта австрійсько-угорських війск на Волини.

Також ходить чутка, що Гінденбурґ буде іменований головним командантом всіх союзних війск на терені війни з Росією.

—o—

ГОЛОВНИЙ КОМАНДАНТ БОЛГАРСЬКИХ ВІЙСК ПРО КОНЕЦЬ ВІЙНИ.

Головний командант болгарських війск, ґенерал Шеков, на запит кореспондента німецької часописи „Фосіше Цайтунґ", чи війна сего літа може скінчити ся, дав таку відповідь:

„Скажу без намислу: Так, сегорічне літо принесе нам мир, і то чесний мир. Всі культурні народи висказують сильне бажанє за миром. Продовжати війну хотіло би кільканайцять людий, котрих імена легко дасть ся вичислити: Бріян, Поанкаре, Ґрей, Соніно, Саляндра, Ізвольський, Сазонов, — люди, які бачать, що гру вже програли, але хотіли би зробити ще одну нерозумну і безнадійну пробу, щоби через поставленє життя мільонів людий розбити банк. Ся газардова ґра подобала ся горстці людий, хоч бажанєм загалу є як найскорше покінчити страшну гру о кров мільонів".

УСПІХИ СОЮЗНИХ ВІЙСК У ФРАНЦІЇ ЗА ДВА ТИЖНІ.

ЛОНДОН, 15. липня. — Воєнні кореспонденти з поля війни у Франції подають яко вислід двотижневої офензиви союзників отсі успіхи:

„Союзні війска розпочали офензиву проти Німців на схід від Альберт здовж боєвої лінії на довжині 20 миль. З того припадає на англійські війска одна трета часть (від півночи до місцевости Гардкур), на французькі дві треті части боєвої лінії.

„Головною цілию Анґлійців є здобутє міста Бапом, від котрого анґлійські війска є віддалені 7 миль. Анґлійські війска, переломивши німецькі оборонні лінії, посунули ся від своїх первісних становищ найдальше о 4 милі наперед. Число Німців, полонених англійськими війсками, виносить около 10.000.

„Французькі війска посунули ся в деяких місцях 6 миль наперед і зближили ся до міста Перон, якого здобутє є тепер головним предметом воєнних операцій французької армії. Французькі війска полонили дотепер около 15.000 Німців.

„Загальні страти Німців за час двотижневої офензиви союзних війск оцінюють на 60.000 в убитих і ранених, а 25.000 в полонених.

„Страти є по обох сторонах дуже тяжкі, бо в тій битві відграють головну ролю гармати. Гук гармат не устає ані на хвилю. Тисячі гарматних набоїв падуть що години по обох сторонах. Німці завзято боронять своїх становищ, нераз до останного чоловіка. Майже підчас кождого нападу приходить до рукопашної боротьби. Отся битва переходить щодо завзятости і величезних жертв всі попередні".

АНҐЛІЙЦІ ПОЛОНИЛИ 2.000 НІМЦІВ.

ЛОНДОН, 15. липня. — Анґлійський ґенеральний штаб подає отсі вісти:

„Загальне положенє на анґлійськім фронті є добре. В однім місци зближили ся наші війска до третої боєвої лінії німецьких війск. Наші війска здобули цілий ліс Трон і місцевість Лонґваль, яка є віддалена 4 милі від наших первісних становищ.

„Протягом останних 24 годин наші війска полонили 2.000 німецьких жовнірів, між котрими находить ся один полковник. Загальне число Німців, полонених від початку офензиви, доходить до 10.000. Крім сего попала у наші руки велика скількість ріжних воєнних матеріялів".

ПРИ ЗДОБУВАНЮ ЛОНҐВАЛЬ АНҐЛІЙЦІ ПОТЕРПІЛИ ВЕЛИКІ ВТРАТИ.

ЛОНДОН, 16. липня. — Про здобутє села Лонґваль надійшли з головної кватири анґлійських війск у франції отсі вісти:

„Хоч дуже страшний був перший напад, який переведено на село Лонґваль, то не довго він тривав: від півночи до рана. Напад розпочато сильним огнем гармат всілякого калібру. Здавало ся, що всі гармати творять одно дуло, яке викидало огневу масу на становища неприятеля. О год. 1-шій в ночи село Лонґваль стояло вже в огни. Бомбардованє тривало до години 3.30 рано в пятницю. Хоч було ще темно, наші війска одержали приказ до атаку. Йому присьвічували огневі язики стріляючих гармат і тріскаючих ґранатів та шрапнелів.

„Приступ наших війск відбував ся зразу лише під огнем шрапнелів. Колиж ми зближили ся до другої оборонної лінії, Німці привитали нас густим градом куль з машинових карабінів. Офіцири і жовніри падали густо. Особливо великі втрати були між офіцирами. Найменьше два батальони стратили всіх своїх офіцирів. Богато компаній лишило ся без командантів. Однак наших жовнірів се не здержало. Шкотські полки ішли наперед під проводом своїх „пайперс" (дударів).

„Досьвіта були ми вже в Лонґваль. Тоді гармати замовкли і розпочала ся страшна битва рукопашна. Німці, уступаючи, боронили завзято кождий цаль землі. Страти по обох сторонах величезні. Ми одержали нові сили і за короткий час ціла місцевість опинила ся в наших руках".

НІМЦІ ВІДЗИСКАЛИ ЧАСТЬ УТРАЧЕНИХ СТАНОВИЩ.

БЕРЛІН, 16. липня. — Урядовий звіт німецького ґенерального штабу звучить:

„По обох сторонах ріки Сом є замітна сильна акція артилерії.

„В околиці місцевостий Овілєр і Базентенле Пті наші війска відбили 5 нападів з великими стратами для неприятеля.

„На полудне від ріки Сом в околиці місцевости Біяш і дальше на полудне прийшло вечером до завзятої боротьби. Частина села находить ся знова в наших руках. Наші війска полонили тут поверх 100 Французів. Напади Французів коло Барлє і Естре зістали відбиті з дуже тяжкими втратами для неприятеля".

(Місцевість Біяш лежить у віддаленю трох миль від Перон. Біяш є найдальша місцевість, до якої дійшли французькі війска від початку офензиви).

АНҐЛІЙЦІ УСТУПИЛИ НА ГОЛОВНУ БОЄВУ ЛІНІЮ.

Лондон, 16. липня. — Урядовий звіт ґенерального штабу доносить:

„Крім сильної перестрілки артилєрії не зайшли на воєннім терені у Франції жадні важнійші події.

„На терені, занятім в останних днях, найдено крім значної скільности воєнних матеріялів 5 тяжких гавбиць і 4 полеві гармати.

„Вчера передні відділи нашої армії були заняті коло укріпленя занятих місцевостий. Над раном німецькі війска перевели на них протинапад. Передні відділи одержали приказ повернути назад на головну боєву лінію".

БОРОТЬБА О СЕЛО БІЯШ.

ПАРИЖ, 16. липня. — Урядово подано до відома отсі вісти:

„На полудне від ріки Сом німецькі війска, користаючи з густої мраки, посунули ся здовж каналу і перевели кілька сильних нападів на місцевости Месонет і Біяш. Німецькі війска заняли часово обі місцевости. При помочи протинападів наші війска відзискали обі місцевости назад".

—o—

НІМЕЦЬКІ ПІДВОДНІ ЛОДКИ ЗАТОПИЛИ ЗНОВА 9 АНҐЛІЙСЬКИХ КОРАБЛІВ.

ЛОНДОН, 16. липня. — **В останних двох днях німецькі підводні лодки затопили 9 анґлійських торговельних і рибацьких кораблів.** Деякі з них були зоружені. Лише 11 людий залоги дістало ся на берег.

Між затопленими кораблями був найбільший „Еклєзія", який числив 3.714 тон і був 340 стіп довгий.

АНҐЛІЯ ЗАПЕРЕЧУЄ ВІСТИ, ЩО АВСТРІЯ ХОЧЕ ЗАКЛЮЧИТИ ОКРЕМИЙ МИР.

ЛОНДОН, 15. липня. — **Нині оголошено урядово запереченє вістий, неначе би Австрія була склонна заключити окремий мир. Того рода вісти є зовсім безпідставні.**

Поголоски, що Австрія хоче навязати з Росією мирові переговори, повстали на підставі вістий, що члени російського кабінету удали ся з Петрограду до головної кватири царя на спільну нараду. Поголоски, що Австрія хоче заключити мир з Росією, повторяють ся дуже часто, іменно тоді, скоро лише російській армії удасть ся віднести якийсь успіх.

—o—

ЦІСАР ФРАНЦ ЙОСИФ ЗНОВА УМИРАЮЧИЙ.

ЦЮРІХ (Швайцарія), 14. липня. — **З Інсбрука (в Тиролю) доносять, що членів цісарської родини завізвано до Шенбруна (літна палата цісаря під Віднем) з причини занедужаня цісаря.**

Цісар находить ся під опікою ріжних лікарів-специялістів. Цісареви заборонено читанє воєнних вістий.

—o—

АМЕРИКАНСЬКІ КОРАБЛІ МАЮТЬ БЕРЕГТИ НЕВТРАЛЬНОСТИ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

ВАШІНҐТОН, 16. липня. — **Два американські воєнні кораблі одержали приказ відплисти до Вірджінія Кейпс, щоби берегти невтральности, коли „Дайтшлянд" опустить пристань Балтімор.** Анґлійські кораблі не можуть атакувати „Дайтшлянд", як довго сей корабель находить ся на три милі від берега.

Час відїзду корабля „Дайтшлянд" держать у великій тайні. Корабель є вже готовий до відїзду і кождої хвилі може опустити пристань.

В МЕКСИКУ:

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ ВИСИЛАЮТЬ ДАЛЬШЕ СВОЇ ВІЙСКА НАД ГРАНИЦЮ МЕКСИКА.

ВАШІНҐТОН, 16. липня. — **Хоч небезпека війни з Каранцою проминула, над границю Мексика прибувають щораз то нові війска американські.**

В політичних кругах говорить ся про можливість нової революції в Мексику проти Каранци. Богато мексиканських ґенералів є невдоволених зі становища Каранци супроти Злучених Держав і переходять на сторону Віллї. Тому може зайти потреба оружної інтервенції Злучених Держав.

ҐЕНЕРАЛ ВІЛЛЯ НА ЧОЛІ 8.000 АРМІЇ.

ЧІВАВА (Мексико), 16. липня. — **Ґенерал Вілля стоїть тепер на чолі 8.000 армії і посуваєть ся в напрямі міста Чівави. Його війска відтяли всі зелізничі получення з Чівавою від полудня.**

Положенє критичне. Ґенерал Тревіно, головний командант мексиканських війск в Чіваві, поріжнив ся з Каранцою і міністром війни Обреґоном. **Ходить чутка, що війска ґен. Тревіна прилучать ся до армії Віллї. Вілля розпоряджує тепер ґарматами і машиновими крісами.**

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper
published three times a week: Tuesday, Thursday and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ANDREW SAWKA, manager
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION:	ПЕРЕДПЛАТА:
In United States:	В Злучених Державах:
$2.00 per year	на рік $2.00
$1.00 per 6 months	на пів року $1.00
0.75 per 3 months	на 3 місяці 0.75
In Jersey City, Canada and other foreign Countries:	В місті Jersey City, до Канади і других країв:
$3.00 per year	на рік $3.00
$1.50 per 6 months	на пів року $1.50
$1.00 per 3 months	на 3 місяці $1.00
Single copy 3 cents.	Поодиноке число 3 центи.

За кожду зміну адреси платить ся 5 центів.

Адреса: SVOBODA
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Всї моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „Svoboda".

При висиланю замовленя належить долучити моні-ордер або чек.

Число телефону 498 Jersey City.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

За всї оголошеня поміщувані в „Свободї" редакція не відповідає. — Рукописий не звертає ся.

З біжучої хвилї.

Кацапська „Правда" дістає дуже богато передконвенційних проєктів, в яких читачі конечно домагають ся заведеня зрозумілої „малорусской" мови. Очевидно, що читачі домагають ся заведеня української мови в „Правді", але редакція мабуть поправляє слово „український" на „малорусскій". Вкінци навіть сього було забогато редакції „Правди" і вона вилаяла своїх читачів за те, що вони поступають після плянів, викуваних в „джерзисітськім кузні", бо „Свобода" — мовляв — подає проєкт, що можна бути полїтичним русофілом, але притім — Українцем, а не московським чорносотенцем. Се видко зрозуміли вже і незрячі дотепер читачі олифантської „Правди". Поволи щезнуть цїлком ренеґати зпоміж українського народа, а буде само чисте, чїльне зерно. Коби як найскорше!

Пітсбурський „Русін" пише (ч. 28.) у вступній статї:

Єсли Руєини з Угорщини хотять жити, мусять предприняти висшу народну ідею! Ми не понукуємо їм ідею самостійности. На се їх за мало. З другими споїти ся уже топоґрафічноє положеніє препятствуєт. Але се твердимо, що Угро-Русини неотмінно должни поставити за ідею самоуправленіє і до неї всїми силами стреміти. Самоуправленіє значить: своїми справами в границях общих законов сам, по своєму, своїм язиком, своїми людьми на свою користь рядити.

Справді дуже важну справу підносить „Русін". Найвисший вже час, щоби „Угро-Русини" підняли сей клич і не спустили його з ока аж до цїлковитого здїйсненя. Радо витаємо такий голос наших закарпатських братів.

В Европі розпочала ся велика „европейська битва" на всїх фронтах рівночасно. Кажуть, що вислїд битви має рішити прискорене мира. Небезпека в проволоці! По рішаючій битві можуть прийти мирові переговори, де будуть торгувати нашою шкірою. Українці в Америці, замісць готовити ся до великої роботи, захорували на ріжні „фільства". В ґазетах тілько й роботи, що виписуванє цїлих шпальт про якесь „фільство". Замісць думати про зєднанє всїх народних сил, кількох панків почало особисті порахунки під покришкою національного інтересу і знова воюють „фільствами". Всяких „фільств" є повно — лише нема українофільства, значить: любови до України і до українського народа. Зате буйно розріс ся бурян українофобства, себто поборюванє з цїлою ненавистю роботи в користь України і нищенє одиниць-Українців. Чи се є зрілість народа, що хоче мати „рішаючий голос на мировій конференції"?

„Народна Воля" містить лист непідписаного сьвященика, в якім сказано між иншим:

Дай Боже, щоби („Народна Воля") з тої дороги нїколи не збочила, а все і у всїх потребах і тревогах, була таким щирим, вірним дорадником і заступником СВОЇМ, в їх житєвих справах.

Підпису сьвященика нема, хоч він зовсім добре бажає „Народній Волї", щоби вона все була заступником „своїм, в їх житєвих справах". Думаємо однак, що таке бажанє злишне, бо „свої" з „Народної Волї" все мають до неї доступ. Остання кириня в справі Народного Дому в Ню Йорку є найліпшим доказом на житєву справу „своїх". Не знати, чи і той „сьвященик" належить до таких „своїх", що зі встиду не підписують ся?

Відложенє конвенції на слїдуючий рік.

Конвенція У. Н. Союза, яка правильно мала відбути ся в жовтни сего року, зістала відложена на 1917 рік. Як се виказує урядовий протокол засїданя екзекутивного комітету і контрольної комісії Українського Народного Союза, конвенцію відложено на підставі вислїду голосованя відділів У. Н. Союза.

Головні мотиви, які промовляли за відложенєм конвенції на слїдуючий рік, були отсї:

1. Основна реформа в У. Н. Союзї переведена. Під сю пору нема отже таких справ, для полагодженя котрих скликанє конвенції було би конечним.

2. Цїлковите переведенє реформи в житє вимагає трохи більше часу, щоби все як слїд сповнити. Розходить ся тут передівсїм о виробленє лайсенсів у всїх стейтах Злучених Держав, в котрих лише У. Н. Союз має свої відділи. Така річ вимагає довшого часу, великої праці і доброго обзнакомленя зі справою. Се є найважнїйша часть цїлої реформи. Скликанє конвенції і можлива зміна осіб в уряді, які тепер сю справу ведуть, могли би в тім случаю богато зашкодити орґанїзації, коли би реформа не була як слїд довершена.

3. Скликанє конвенції потягає за собою значні видатки як з каси У. Н. Союза, так і з кас відділів. Колиж нема пекучої потреби скликувати конвенції, то шкода, щоби в сї тяжкі часи для нашого народа марнувати на зелїзниці і готелї кільканайцять тисячів долярів. Через відложенє конвенції о один рік заощадить ся бодай половину коштів.

З признанєм належить піднести, що більшість відділів зрозуміла належито справу і через відданє голосів за відложенєм конвенції дала доказ, що має повне довірє до головного уряду і розуміє, що те робить ся для добра і користи орґанїзації, а не для особистих користий членів головного уряду.

З другої знова сторони треба піднести також те, що екзекутивний комітет У. Н. Союза, який на підставі статута має повне право відложити конвенцію самий, не хотів користати зі свого права, але предложив цїлу справу до порішеня наперед всїм членам головного виділу, а відтак всїм відділам нашої орґанїзації. В сей спосіб членів екзекутивного комітету не може стрінути закид, що вони поступили собі на власну руку і самовільно.

Ми пригадуємо собі добре, що сейчас по ухваленю нової реформи наші вороги піднесли крик, стараючи ся представити законну реформу яко неправну і самовільну забаганку деяких членів головного уряду. Вороги кричали і віщували упадок У. Н. Союзови. І дїйсно, знайшло ся велике число збаламучених членів, які налякали ся краканя ворогів і покинули свою орґанїзацію та пійшли до других. Як дуже вони завели ся, коли тепер наглядно побачили, що ту реформу, яку перевів У. Н. Союз під примусом закона, мусить перевести кожда добродїйна запомогова орґанїзація! Богато людий пізнало свій блуд і повернули назад до У. Н. Союза. Вони переконали ся наглядно, що ті, котрі їм дораджували виступити з У. Н. Союза, були для них не приятелями, але ворогами.

Коли введено в житє нову реформу, деякі відділи почали громадно виступати з У. Н. Союза. З кінцем серпня 1915 р. число членів змалїло на 6.003. Пригляньмо ся, кому сї члени пошкодили. У. Н. Союзови певно що нї. Виступаючи з У. Н. Союза, вони зрікли ся добровільно своїх претенсій до фондів орґанїзації. Се лише скріпило фінансову підставу орґанїзації і вийшло в користь тих членів, які в орґанїзації лишили ся.

Тепер пригляньмо ся, які люди покинули нашу орґанїзацію і з яких причин вони се зробили. Передівсїм виступили такі елєменти, яким було не до смаку, що орґанїзацію перетворено на чисто українську. Виступили отже Угорщани, Словаки, кацапи й инші несьвідомлені національно члени. Чи через те орґанїзація потерпіла страту і має жалувати за ними? Нї. Через їх виступленє орґанїзація зискала морально. Ми є нинї певні сего, що всї теперішні члени нашої орґанїзації є сьвідомими Українцями.

Ті члени, які виступили з У. Н. Союза лише з причини нової реформи, а є сьвідомими Українцями, вони, пізнавши свій блуд, певно повернуть і станують надальше членами нашої орґанїзації.

А тепер киньмо оком на працю головного уряду і розвій нашої орґанїзації за час від уведеня в житє нової реформи.

Головний уряд доложив всїх старань, аби реформу перевести в повній основі і забезпечити орґанїзації як найлїпшу будучність.

По переведеню реформи у внутрішнім дїловодстві головний уряд постарав ся о се, щоби нашій орґанїзації забезпечити правне і законне істнованє по всїх тих стейтах, в яких находять ся відділи У. Н. Союза.

Се праця не легка. Головний уряд поборов однак сї трудности. **Нинї У. Н. Союз має уже законний дозвіл на отсї стейти: Ню Джерзи, Ню Йорк, Пенсильвенія, Огайо, Мізурі, Конектікут, Род Айленд і Меріленд. До инших стейтів внесено відповідні поданя і є надія, що небаром сї поданя будуть також прихильно полагоджені.**

Незбитим доказом, що У. Н. Союз зискав собі довірє серед нашої суспільности, є незвичайний зріст членів в останних місяцях. З кінцем серпня 1915 р. число членів в У. Н. Союзї виносило 6.003. З кінцем червня с. р. виносить число членів 8.013. **Отже за останних десять місяців число членів побільшило ся о 2.010.**

В міру прибуваня членів збільшаєть ся і маєток У. Н. Союза. Про се сьвідчить понизше наведене зіставленє:

СТАН ВЛАСНОГО МАЄТКУ У. Н. СОЮЗА
з дня 31. грудня 1914, т. є. перед уведенєм в житє нової реформи.

Фонд резервовий	$101.406.23
„ посмертний	—
„ адмінїстраційний	49.843.72
„ народний	35.820.46
„ убогих	12.481.03
Разом	199.551.44
Невиплачені посмертні запомоги	30.500.00
Стан чистого маєтку	$169.051.44

СТАН ВЛАСНОГО МАЄТКУ У. Н. СОЮЗА
з днем 30. червня 1916 р.

Фонд резервовий	$109.177.25
„ посмертний	81.395.53
„ адмінїстраційний	36.181.62
„ народний	6.224.90
„ убогих	8.828.07
Разом	241.807.37
Невиплачені посмертні запомоги	16.466.85
Стан чистого маєтку	$225.340.52

Власний маєток Українського Народного Союза зріс від часу введеня в житє нової реформи, т. є. за час 1½ року, о $56.289.08.

Узгляднюючи сирітський фонд, який находить ся в зарядї У. Н. Союза, всї фонди У. Н. Союза разом числили з днем 30. червня 1916 р. $303.407.52 (не вчисляючи власного маєтку друкарні „Свободи").

В повисше наведенім зіставленю фондів ми бачимо одну дуже важну річ, а іменно утворенє **фонду посмертного.** Перед реформою фонду посмертного зовсїм не було. Коли помер член, його спадкоємці мусїли ждати на посмертну запомогу, аж доки її не вставлено в розмет і не стягнено із жиючих членів орґанїзації. Тепер кождий член складає в головній касї на своє власне посмертне. Доказом сего є, що посмертний фонд дійшов в так короткім часї до поважної суми, яка виносить тепер $81.395.53. Спадкоємці не потребують тепер цїлими місяцями, а нераз роками, ждати на посмертну запомогу. Тепер бувають случаї, що спадкоємці одержують посмертну запомогу навіть протягом кількох днів, скоро лише предложать відповідні докази смерти члена.

З хвилею введеня нової реформи в житє У. Н. Союз цїлковито відродив ся. Він став правною, законною орґанїзацією в Злучених Державах. У. Н. Союз є нинї одинокою українською орґанїзацією в Злучених Державах, яка є оперта на законних підставах і має запевнену будучність. Найвисша пора, щоби наша суспільність зрозуміла, що належати до ріжних орґанїзацій, які не є оперті на законних підставах і які кождої хвилї державні власти можуть розвязати, є самообманом і марнованєм свого тяжко запрацьованого гроша. Прийде небаром хвиля, коли вони переконають ся, що їх несовісно туманено і держано в несьвідомости. Тому вже крайний час, аби наша суспільність ясно зрозуміла, до котрої запомогової орґанїзації треба їй належати.

Від урядників головного виділу, від урядників поодиноких відділів і від всїх членів У. Н. Союза надїємо ся, що вони на будуче доложать всїх своїх старань, аби запевнити нашій орґанїзації дальший розвій; що будуть старати ся зєднати для нашої орґанїзації тисячі нових членів, аби ще сильнїйше скріпити нашу народну твердиню. Коли прийдеть ся здати рахунок з працї на слїдуючій конвенції, щоби ся праця була записана золотими буквами в історії нашої дорогої орґанїзації.

З ПОСТУПОВО-РОБІТНИЧОЇ ОРҐАНІЗАЦІЇ „ГАЙДАМАКИ" В АМЕРИЦІ.

Була колись в містї Ню Йорку славна орґанїзація „Гайдамаки", яка мала тілько до роботи, що безнастанно викликувала кириню в народнім житю. Не винна була тому орґанїзація, але кількох зіпсованих хлопців, котрі не знали, чого хотїли.

Коли деякі з них побачили, що в Ню Йорку вже нема як киринити, пійшли до голови по розум і забрали ся до міста Трентон, Н. Дж. Ті, що лишили ся в Ню Йорку, устаткували ся і тепер є порядними членами української нюйорської суспільности. Але централя в Трентонї мимо дїйсно щирих зусиль редактора п. Хандоги і почетного члена та головного орґанїзатора, старенького патріота з краю, п. Бородайкевича, не могла таки зреформувати ся. Гріхи инших членів управи не пускали її вперед.

В днях 26. і 27. мая б. р. відбуло ся у Вілксбері, Па., річне засїданє головного уряду „Гайдамаків". Зі звіту, оголошеного в 27. числї часописи „Гайдамаки" (з дня 6. липня), довідуємо ся, що загальна сума гроший, яка „осталаб в касї" виносить $8.584.03. Сума ся знаходить ся:

First National Bank, Beaver, Pa., на книжці чековій	$1.764.00
First National Bank, Beaver, Pa., на книжці щадничій	1.000.00
А. Джус задержав в себе	5.120.03
Позичка редакції „Гайдамаки"	300.00
П. Ткачук чек на	400.00
Разом	$8.584.03

Загальний маєток під управою У. П. Р. Орґанїзації виносив би суму $10.814.73.

У звітї є додана така уваґа:

Суму оставшу ся у бувшого касієра А. Джуса з ріжних причин не мож було від него стягнути, а головно з огляду на незначний маєток А. Джуса. **Рівнож, щоби уникнути коштів процесу,** котрі можуть також сягати високої цифри, **Гол. Уряд** У. П. Р. Орґанїзації **рішив заключити угоду з А. Джусом на підставі, щоби А. Джус звернув $2.500.00 місячними ратами по $50.00, з процентом 5 від ста.** А. Джус приняв сю угоду, прислав вже чек на $225.00 на рахунок сеї суми, як також прислав морґедж і бонд до переглянення, не зазначивши в морґеджи плаченя 5%. Ми переглянувши все, відіслали єму бонд і морґедж до зарекордованя в суді, жадаючи безуслівно 5%. **Опісля А. Джус заявив, що він не годить ся на плаченє проценту і властиво через се справа ся до днесь еще не покінчена.**

Коли повисше наведена угода зістане затверджена, себто, коли А. Джус з задержаної суми зверне лише $2.500.00, то майно У. П. Р. Орґанїзації буде виносити $6.295.90, а загальний маєток під управою У. П. Р. Орґанїзації оставить ся на суму $8.194.70.

Опісля йде така відозва:

Вп. Товариші Урядники! Представивши Вам положенє нашої орґанїзації, а рівночасно коли представлене оно зістане всїм членам нашої орґанїзації, думаю що **в деяких членів слабне надія про будучність нашої орґанїзації.** Але я працюючи в орґанїзації від минувшої конвенції, переконавсь, що члени У. П. Р. О. стараються всїма силами при помочи Гол. Уряду все зле усунути, а на се місце завести взірцевий лад. Я вірю, що **наша орґанїзація від тепер піде вільним і скорим шляхом** розвою. Тож Тов-ші Урядники і члени У. П. Р. Орґанїзації, не зважаймо на дотеперішні перепони, котрі подібні мали місце майже у всїх орґанїзаціях, але стараймось відтепер, щоби наша У. П. Р. Орґанїзація стала дїйсно орґанїзацією українського робітництва в Сполучених Державах. — А. Музика, гол. секр.

Як бачимо зі звіту і відозви, не виратувала ся „поступова робітнича орґанїзація". Вона справді йде „вільним і скорим шляхом", але... до загибели. А шкода українського гроша, який марно пропадає в людий, від котрих його „з ріжних причин не мож стягнути". І то гарний гріш, бо аж 2.620 долярів! На се повинні звернути уваґу члени орґанїзації „Гайдамаки" і чимскорше подумати про дїйсне забезпеченє і своїх родин і зложеного вже тепер народного гроша. Сама назва „поступова" орґанїзація ще нїчого не приносить.

Марко Скритий.

НА РІДНУ НИВУ ЗЛЕТІВ БИ Я.

Не втихай, струно,
Те виґравати,
Що пробудило в м'нї чутє;
Не втихай, серце,
Пісню співати...
Вона-ж ввела мене в житє.

Не втихай, гаю,
Листєм шуміти,
Бо шум той сили додає;
Мушу згадати,
Мушу глядїти
В сторону ту, де всьо моє...

Ох, там! Ох, там!
Там я злетів би,
Якби де взяти бистрих крил;
Тихо в задумі
Весь день клячів би,
Припав би серцем до могил...

З КАНАДИ.

Навіть „Фрі Прес" заявила ся проти ренеґатів.

Місцева (віннїпеґська) анґлїйська часопись „Фрі Прес", яка вже нам добре знана зі своїх виступів проти нас, пише таке в редакційній статї „Релїґія і двомовна система" з 26 червня.

Наводимо в ориґіналї:

"We should not expect our citizens of European stock to forget their old associations and turn their back upon their past immediately upon taking up residence in Western Canada; if *they were capable of so base a betrayal of their blood* they would not be desirable citizens".

Free Press, June 26.

В перекладї:

„Ми не повинні сподївати ся, щоб наші співгорожани з Европи забули про свої старі духові звязи і відвернулись від них зараз по приїздї до західної Канади; а як би вони навіть оказали ся здібними до так підлої зради своїх кревняків, вони-б не були пожаданими горожанами".

От маєте, наші ренеґати, що так дуже претесь в Анґлїйців, встидаєтесь свого, цураєтесь своєї народности і обсьмішуєте все, що своє. Знайте, як думають про вас ті, що шанують свою народність і мову.

(„Український Голос").

ВИКАЗ ДАЛЬШИХ ЖЕРТВ:

8. Ню Йорк, Н. Й. Мирон Залїтач жертвував $1.00
9. Ембрідж, Па. Михайло Витичак і Михайло Фук по $1.00. — Разом $2.00
10. Фол Рівер, Масс. Анна Крас $1.00; Марія Юркевич $2.00. — Разом $3.00

РАЗОМ $6.00.
Оголошено в ч. 84-ім „Свободи" $106.00.
ЗАГАЛЬНА СУМА $112.00

МЕЖИ ЖИДАМИ.

Є межи Жидами одна партія, яка стремить до відбудови свого давного царства. Се є партія Сіонїстів. Недавно відбула ся у Філядельфії конвенція сеї партії. Одною з програмових точок конвенції була справа скликаня конґресу всїх американських Жидів, який мав би обдумати средства, як би то забезпечити Жидам на цїлім сьвітї як найбільші права по війнї.

Наради над сею справою тривали цїлий день, бо проти скликаня конґресу виявила ся сильна опозиція. По горячих промовах побідила партія прихильників конґресу під проводом Луіса Брандайса, недавно іменованого члена найвисшого суду у Вашінґтонї. Резолюція, яка узнає потребу конґресу, домагаєть ся скликаня його найдальше до 31. грудня 1916 року.

Екзекутивний комітет федерації американських Сіонїстів заявив ся затим, щоби Сіонїсти мали цїлковиту свободу полїтичної дїяльности на будучім конґресї.

Цїль конґресу є також промостити дорогу до скликуваня подібних жидівських конґресів в Росії, Нїмеччинї, Австрії і в инших краях Европи. На тих конґресах мають бути вибрані делєґати, які разом утворять спільне жидівське представництво ще перед закінченєм теперішної війни.

Ся репрезентація Жидів має зажадати по оголошеню кінця війни, щоби воюючі держави допустили міжнародний жидівський комітет на мирову конференцію. Головним предметом жидівських жадань на мирових переговорах буде признанє національних і міжнародних прав для Жидів у всїх державах, а передівсїм в Росії. Кромі сього мають Жиди поставити домаганє, щоби їм віддати Палестину, яко независиму жидівську державу з їх власним зарядом.

Се є мрії Жидів. Вони може не здїйснять ся, особливо утворенє жидівської держави. Але се вказує на далеко йдучу орґанїзаційну справність Жидів. Утворенє міжнародного жидівського комітету може їм дуже богато помогти.

А ми, Українці? В нас деякі людці уважають першим своїм обовязком знищити живцем свого особистого противника.

Тимчасом другі народи працюють без огляду на особисті і партійні ріжниці. Час і нам, Українцям, схаменути ся і лишити на боці взаїмне зїданє самих себе.

Василь Січовик.

СИБІРСЬКІ СПОМИНИ.*)

—o—

Наше прибутє до твердині в О.

Нас пригнали зимою, в місяци груднї, в одно велике місто Західної Сибіри, О. Тут висїли тільки ми, себто Славяни, прочі поїхали в Сибір дальше. Зима в новній своїй силї 35—42 степенів Реоміра так, що й носа тяжко показати. До того ми, полонені, були убрані легко: штани, блюза, плащ, лїтні черевики й легка шапка, що вже і на нашу зиму за холодно, щож доперва на сибірську! Особливо змерзли ми були по дорозї, їдучи зі стації до міста. Се послїдне було віддалене добрих 3 верстви, які ми — природно — мусїли перебічи — бо мороз підганяв. В твердини, себто в „крепості" (по руски), думав я загріти ся і дійсно, по півгодинній мандрівцї нас завели в кріпость. Був се ряд салдатських казарм, обведених високим на 5 метрів частоколом, а в горі на метер заввишки була ще з кільчастого дроту перепона так, що передертись через неї було майже неможливо.

Твердиня ся находила ся в серединї міста, на самім березї ріки, що тодї зовсім була замерзла. Подрібний опис твердинї подам иншим разом, бо в нїй я пережив свої „найкрасші" часи в „русскім" полонї; бодай не снили ся! На разї ми в кріпоснім подвірю і спішимо до призначеної нам салї загріти ся. Але, на жаль, там находжу таке тепло, як на дворі, бо вода в бочцї „на чисто" замерзла.

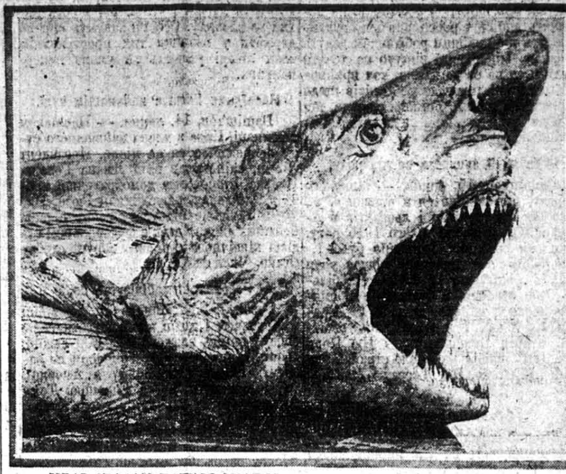
І нічого дивного. Саля велика, печий мало, а топлено тільки раз на день, перед вечером, на кожду ніч тільки по 5 полїн на добу. Правда, ми пробували в дечім самі собі помагати, купуючи від салдатів дрова, або й прямо крадучи, що лише попало під руки. Треба признати, що все те на сибірську студінь мало помагало. Студінь і подорож дала ся так в знаки, що, здаєть ся, їх нїколи не забуду.

Ми, полонені, їдучи майже цїлий місяць зелїзницею в III і IV. клясї, серед нехарности, брудів і насїкомих, кормлячись до того по цїлій дорозї тільки чаєм і хлібом, бо по стаціях до буфету нас не пускали, — витерпіли стільки, що на воловій шкірі не списати: ми були мовби приголомшені минулими подіями, нам було все одно, куда нас везуть, що з нами зроблять, а деякі навіть думали, що нас вистрілять, що й дійсно було в однім випадку, але не з нами, а з иншими полоненими. Сї, посварившись зі своїми конвойними салдатами (себто тими, котрі їх провадили), убили одного з них і за те Москалї замкнули той віз, де поповнено убийство, і стріляли до него, убиваючи деяких, а деяких поранили. Се розказували нам самі Москалї.

Нічого дивного, що ми, заставши такі прикрі обставини, на них не реаґували, домагаючись від військових властий лучшого ульокованя, теплїйшого, чистїйшого й иншого відношеня до нас московської служби, котра поводила ся з нами недобре.

Але не забуваймо, що ми увійшли брамою, стереженою вартою, на подвірє, а відтак прямо в призначений нам будинок. Увійшовши до середини, застаю такий вид: Напроти дверий, в кутї, при печи, збила ся купка польських офіцирів і однорічняків, співаючи польські піснї, що при гарних голосах робило досить добре вражінє; коло них зібрало ся досить богато чужинців, які прислухували ся співови. При другій печи бачимо другий гурток, відки дають ся чути звуки иншої піснї; по мельодії пізнаємо Мадярів. В третім кутї, також при печи, ведеть ся завзята гра в шахи. Прочі товплять ся при граючих, а найбільше слухає співу Поляків. Но я, розглянувшись по досить великій кімнатї, що могла помістити яких 80—100 людий, почав шукати і собі нічлїгу; ми-ж з дороги приїхали вечером, померзли, тому кождий з нас, неофітів, старав ся приклонити свою голову, де міг. Але, на жаль, всї місця були занятї і так по волї-неволї прийшло ся спати на голій землї без нїякого накритя, з чужими чобітьми під головою. Думаєте, що можна було спати? Детам! В ночи мусїв я і инші, хто змерз, вставати і обіймати на „любощах" піч до рана, щоб не змерзнути. При тїй нагоді прокляв я всїх Москалїв, що не дадуть дров, аби напалити як слїд. Спали звичайно ті, котрі мали здоровенні кожухи і кілька коців, бо то був не жарт зі студенню. А ми, новики, щойно з фронту, не мали часу і гроший заосмотрити ся в теплу одїж. Тому найгірші були початки, головно з огляду на студінь; на щастє перебув я в сїй поганій твердинї тодї всего 2 неділї, почім вислано мене в одно козацьке село, де було 2 роті наших полонених.

*) Наша редакція дістала лист від одного Українця, офіцирського аспіранта, що в боях в Польщі попав у російський полон. Сей Українець перебув якийсь час в неволї, опісля вдало ся йому втечи через Сибір і Хіни до Америки. З листом прислав нам сей утїкач і се оповіданє, яке ми радо містимо. Сподїваємо ся і дальших споминів від нашого земляка. — Редакція.

HEAD OF MAN-EATING SHARK ©INTL FILM SERVICE.

Голова людоїда.

РИБИ ЛЮДОЇДИ.

—o—

В останних днях появило ся здовж побережа Ню Джерзи, Стейтен Айленд і Лонґ Айленд значне число великих риб, звісних під назвою „білі людоїди". Се викликало великий переполох людности, головно серед купаючих ся в мори. На згаданих побережах купають ся денно сотки тисяч людий, які тут приїзджають зі всїх сторін Злучених Держав. Жертвою людоїдів впало вже пятеро людий, яких сї морські хижаки напали підчас купели. Окрім тих жертв є ще кілька осіб покалїчених. Місцеві і державні власти продумують над ріжними способами, щоби позбути ся страшних непрошених гостий та охоронити купаючих ся від калїцтва чи смерти. В тїй цїли визначено ріжні нагороди за убитє людоїда. Властителї морських купелий мусїли від моря загородити купелеві місця сильними сталевими сїтями, щоби не тратити бізнесу. Доси удало ся вже сполювати двох людоїдів. В однім з них найдено части тїла чоловіка, який упав жертвою сеї морської потвори. До польованя уживають ріжних способів: сїтий, карабінів і динаміту.

Людоїди є незвичайно сильні. Один з тих людоїдів, якого зловлено в сїть, наробив шкоди на яких 100 долярів через пірванє сїти. Чи людоїди, засмакувавши людське мясо, скоро опустять сї сторони, годї відгадати.

* * *

Риби людоїди дїлять ся на кілька ріжних родів. Рід людоїдів, які тут появили ся, належить до громади „білих людоїдів". Білий людоїд є найбільше пажерливою зі всїх риб. Його довжина доходить деколи до 30 стіп (фітів) і до 1.200 фунтів ваги. Широка пащека людоїда заосмотрена двома рядами острих зубів. Свою жертву перетинає людоїд неначе пилою. Людоїд живить ся всїм, що лише йому попадеть ся, без ріжницї, чи добича мертва чи жива. Його пажерливість доходить до тої степени, що пожирає навіть малих людоїдів.

Людоїди жиють в полудневих морях, близко рівника. Часто лучаєть ся, що вони пливуть за кораблями, живлячи ся тими відпадками, які викидають з кораблїв у море.

* * *

Капітан Едвард Крейвен, який є добре обізнаний з тутешними водами, оповідає, що останний раз появили ся тут людоїди перед 30 роками.

Професор природних наук Джан Ніколас в Ню Йорку від кількох днів перебуває на побережу Ню Джерзи. Він зробив щодо гостини людоїдів отсї заміченя: Велика громада людоїдів прибула до заливу Ранітан. Тут розділила ся вона на кілька поменьших громад здовж цїлого побережа. Людоїди позістануть тут так довго, доки їм старчить поживи. Инакше вони не уступлять ся, хиба під зиму.

Один з учених подає знова таку теорію про появу людоїдів: З причини війни людоїди навчили ся їсти людське мясо. Десятки тисяч забитих і утонених людий були доброю для них поживою. Практика навчила їх пливати за кораблями, з яких богато ішло на дно. Люди зі затоплених кораблїв ратували ся, а людоїди мали притім добрий бенкет. За кораблями приплили вони і до берегів Злучених Держав та шукають тут дальше за людським мясом.

З ФЕДЕРАЦІЇ УКРАЇНЦІВ У ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

Честь, кому честь!

З приємностию приходить ся нам зазначити нову прояву житя-розвою на поли федераційнім. Ото сими днями дістали ми письмо від д. Цимбалїстого, секретаря окружного комітету Федерації Українців в Дітройт, Міш., який тут наводимо, бо він сам про себе найкрасше представить тамошне народне житє:

Місцевий Комітет Федерації Українців в Дітройт мав 4 засїданя від початку свого істнованя с. с. від 18. цьвітня. За той час збирано жертви в „день праці" і орґанізовано членів. До Федерації Укр. в З. Д. вступили і зложили членську вкладку по $1.50:

Тов. „Поділє", сотня ч. 9.: Матвій Ляшн, Теодор Чупка, Григорій Винар, Мих. Галацдаїй, Сидір Бузван, Григ. Кучма, Дмитро Добрадень, Ілько Яренчук, Ілько Галиш, Мих. Підгайна, Ілько Опацький, Яків Задойко, Іван Камінський.

Тов. ім. „Мир. Січинського", сотня ч. 11: Семен Потороха, Павло Пастернак, Ант. Пребила, Василь Баранік, Павло Махміш, Сильвес. Гривнак, Петро Пасяк, Ілія Крупка, В. Курись, Ілько Тригук, Ант. Федоренко, Іван Рунька, Стеф. Хомяк, Данило Доскоч, Іван Іваськевич, Онуф. Гриньків, Андрій Горішний, Мих. Доскоч, Мик. Гиляпця, Теод. Солодкий, Кас. Бондаренко, Микола Шевчук, Микола Перон, Мик. Ільницький, Іван Паращук, Ів. Вайда, Павло Федаш, Олекса Кузь, Мих. Кормило, Олекса Явний, Мих. Процків, Іван Пеляк, Антін Тимків, Маріян Уруський, Мик. Гайдамака, Ант. Патра, Лука Захарків, Ілько Бойко, Олекса Чорненький, Омелян Расевич, Вас. Холивий, Йоахим Глиний, Петро Паращук, Евген Курчак, Тимотей Костїв, Микола Ворона, Василь Седляр, Олекса Русенко, Іван Співюка, Вас. Романишин, Петро Микула, Стеф. Голда, Роман Борейко, Іван Федоренко, Василь Лоза.

До сего часу находить ся в касі $373.45. Повисшу суму рішенєм комітету дня 2. липня 1916 р. призначено на українське вільне видавництво за границею, на яке призначив також Руський Народний Союз $1.000. Гроші збираємо і стараємо ся доповнити до суми 500 дол.

Рівнож рішенєм з дня 22. червня с. р. припоручено менї віднести ся до Центрального Комітету в Шікаґо, щоби назначено день віча для Дітройт і вислано добрих бесїдників.

Як відомо, всюди в народній праци є перепони і киринники. У нас таких аж надто. Віче потрібне, позаяк інтересуєсь більше людий — і цїкавість бачити нових бесїдників стягає народ на салю, і тимсамим є спосібність пояснити ширшому загалови про цїль і потребу Федерації.

Імена жертводавців оголосимо в часописях.

Малї банки пороздавані і гроші збирають ся. Робота йде. Невдовзї хочемо устроювати Шевченківське сьвято. — Остаюсь з глубоким поважанєм, Василь Цимбалїстий.

Як бачимо з листу, Дітройт — се перша місцевість в Америцї, котрій не тільки лежить на серци стисле орґанізованє Федерації, але тамошні громадяни живо інтересують ся висшими ідеалами житя суспільного, ось як збиранє гроша на фонд заграничного видавництва часописи, а з другої сторони збиранє жертв малими банками на поміч рідному краєви.

Отсим ми завзиваємо ширший загал, нехай і инші місцевости йдуть слїдом ідейних Дітройтчан! У нас є ще до роздачі кількасот банків, котрі ми радо на жаданє вишлемо льокальним комітетам до збірки десять-центових жертв.

На зазив комітету з Дітройт порішено вислати на тамошне віче д-ра В. Сїменовича, предс. Фед. Укр., і Вп. П. Струтинську, сестру Мирослава Січинського.

Др. В. Сїменович.

ЦАРСЬКА ВОЛЯ.

—o—

Московська часопись „Вечернєє Время" подає цїкаву статистику, як зміняли ся достойники російського правительства протягом недавних 8 місяців. Читаємо там:

„Протягом 8 місяців усунено президента мінїстрів, 3 мінїстрів внутрішних справ, 2 мінїстрів війни, 2 оберпрокурорів синоду, 1 мінїстра рільництва, 1 судівництва, 1 мінїстра торговлї і 1 державного контрольора. Заступників мінїстрів усунено: 6 „товаришів мінїстра" внутрішних справ, 1 заступника мінїстра війни, 1 заступника мінїстра фльоти, 1 торговлї і 2 помічників оберпрокурора синоду. Найкоротше був мінїстром Самарін, бо від 6. липня до 26. вересня 1915 р. Заступник мінїстра Бєлєцький був іменований 8. жовтня, а 13. лютого був уже іркутським ґубернатором. Шадурський був „товаришем мінїстра" 22 днї, Пільц 31 днїв. Найбільше зміняв ся Шадурський. Він був президентом військового департаменту судівництва; його іменовано віцемінїстром цїлком несподївано через приязнь одного з висших царських достойників. Він довго вибирав ся до Петроґраду, а коли спакував річи і був в дорозї, дістав новий указ на инше становище. Заступник мінїстра Пільц не перевіз навіть річий; він ледви приняв представників преси і сказав їм, що є новим чоловіком і мусить розглянути ся. Але не мав часу „розглянути ся", бо іменовано його на иншу позицію.

„Ґенерал-ґубернатор Іркутска Бєлєцький займав свій уряд від 13. лютого до 15. марта і навіть не виїздив з Петроґраду. Мусїв спакувати свої річи, бо мешкав в 22 покоях. За само пакованє заплатив 3.000 рублїв. Ледви спакував ся до виїзду, казали йому лишити ся в Петроґрадї; він мусїв знова розпакувати свою домашну обстанову".

Загалом подає „Вечернєє Время" цїкаві річи з житя висших російських достойників. Яко характеристика відносин у висших кругах, може послужити такий факт:

Коли ґенерал-ґубернатора з Нижного Новгорода, Хвостова, перенесено на инше становище до Петроґраду, протягом місяця постягав він до себе всїх бувших своїх урядників з Новгорода. Приїхав отже і директор канцелярії і ґуберніяльні радники і урядники до специяльних поручень, а навіть начальник кінної сторожи. Видко, мусять всї тримати ся разом, бо лучить їх невидимий спільний інтерес.

РАТУЙТЕ ДІТИЙ!

Паралїж дітий пізнаєть ся по тім, що:

1. Дїти дістають жолудкові болї.
2. Попадають у пропасницю.
3. Чують зимно в голові.
4. Ноги, руки і шия у дітий стають безсильні.

Коли родичі зауважають одну лише з таких прояв, нехай сейчас завізвуть лїкаря.

Щоби забезпечити ся перед поширенєм дїточої пошести, треба:

1. Удержувати дітий в повній чистоті.
2. Полокати носові проводи і горло водою, зміщаною зі солию; на кварту теплої води вистарчить одна ложка кухонної соли.
3. Дитинї треба все давати чисту хусточку до носа.
4. Всї припаси живности в кухни треба добре прикрити, щоби мухи не сїдали.
5. Не купувати овочів, мяса й инших средств живности в нечистих склепах.
6. Не пускати дітий на улицю, бо вони можуть заразити ся від других дітий.
7. Не заходити до домів, де є вже хорі дїти.
8. Не устроювати спільних дїточих забав.
9. Старші і молодші повинні часто мити руки і лице; дітий треба мити і купати дуже часто.
10. Коли би заходило підозрінє, що дитина стає хора, треба сейчас поклинати лїкаря.
11. Лїкарям, доглядачкам і сестрам милосердя треба вірити, бо вони старають ся ратувати дітий від смерти.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ДО КАЛЄНДАРЯ У. Н. СОЮЗА НА 1917 РІК.

Калєндар У. Н. Союза, який розходить ся у многих тисячах примірників, є найлїпшим середником до оголошувань поміж американськими Українцями. Хто має який бізнес, а залежить йому на тім, щоб про него знало як найбільше людий, повинен дати своє оголошенє до калєндаря У. Н. Союза. Цїни є вельми приступні, зваживши, що наклад буде виносити 20.000 примірників. Цїла сторона, 34 кв. цалїв коштує 18.00 дол. Місце на окладинках та спеціяльні сторони дорожше, після умови. Пів сторони коштує 10 дол.; чверть сторони $5.00. Найменьше оголошенє може обіймати осьму часть сторони і коштує 3.00 дол. Хто хотів би в своїм оголошеню помістити також і фотоґрафію, чи то свою чи свого бізнесу, мусить прислати з неї готову до друку клїшу; коли ні, то поносить кошт виготовленя такої клїші з фотоґрафії, то значить, що його оголошенє буде о стільки дорожше коштувати, кілько винесе кошт виготовленя з фотоґрафії друкарської клїші.

Текст оголошень мусить находити ся в редакції по день 30-го серпня. Гроші за оголошеня належить посилати рівночасно. Оголошеня на кредит безуслївно не будуть друкувати ся.

З гори зазначуєть ся, що всякі оголошеня від фірм „лїкарських", що то лічать листовно на сотки миль, дальше оголошеня покутних „банкирів" без урядової запоруки, та всї такі оголошеня, з яких на перший погляд пізнати, що вони є обчислені на ошуканство легковірних, не можуть бути поміщені в калєндарі У. Н. Союза.

Фотоґрафії Братств і Товариств, Відділи У. Н. Союза, а також кружки співацькі, театральні і т. п., котрі хотїлиб, щоби їх фотоґрафії були поміщені в калєндари на 1917 рік, зволять їх прислати на адресу „Свободи" найдальше по день 30. серпня с. р. Рівночасно просить ся прислати з фотоґрафією чек або моней-ордер, виписаний на імя „Свободи" на суму $5.00. Сї гроші ужиєсь на покритє коштів виготовленя з фотоґрафії друкарської клїші. Місце в калєндари безплатно.

Всї письма належить адресувати:

„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

РЕФЛЄКСІЇ.

—o—

Часто чоловік виминає богато клопотів через те, що має слабу память.

—o—

Мущина купує одїж, аби в неї убирати ся; женщина, — щоби показати нові суккї.

—o—

Заводова пливачка в Массачусетс виратувала потопаючого чоловіка з ріки, але унещаслививила його сейчас опісля, бо вийшла за него заміж.

Лїниві покривають часто своє лїнивство недугою.

—o—

Лекше є згодити ся зі звичайним чоловіком, ніж його переконати.

—o—

Що на сьвітї нещастє мусить бути, се кождий видить; нам лише дивно, чому нещастє трафляє нас, а не кого иншого.

—o—

Коли виключно правда буде твоєю засадою і провідницею в житю, ти мусиш бути побідником на кінци.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Велика повінь в полудневих стейтах.

Атлянта, Ґа., 16. липня. — Поважна небезпека грозить стейтам Норт Керолайна, Савт Керолайна і Вірджінія. В четвер минулого тижня лютила ся там нечувана буря і злива, наслідком чого всї ріки і потоки повиступали з берегів і позаливали великі простори краю. Згинуло 5 людий, а шкода виносить около 10 мілїонів долярів. Знищені жнива, поперервані зелізничі шляхи, пірвані телєґрафи і телєфони і заляті фабрики та мешкальні доми. Комунїкація в згаданих стейтах цілковито перервана.

Пожар в державнім арсеналї.

В суботу згорів в Ню Йорку історичний державний арсенал при 35 ул. на 7. евеню, причім згинув один чоловік, а кільканайцять огневих сторожів віднесло лекші або тяжші рани. Шкода виносить около 500.000 долярів. Зараз коло арсеналу находять ся великі маґазини амуніції. Коли би огонь був перекинув ся туди, була би згоріла цїла дїльниця міста. На щастє огнева сторожа, з небезпекою власного житя, ще в час перешкодила розширеню огню на маґазини і тим вратувала місто від великої катастрофи.

Затопив ся корабель.

Чарлстон, С. К., 15. липня. — В суботу затонув серед бурі товаровий корабель „Гектор" коло „Римського пригірка". На ратунок потопаючим морякам поспішило кілька инших кораблів. Один з них, „Вілмінґтон", приїхав ще в час і виратував 142 людий зі залоги. Нїхто не втратив житя.

Дар Ракефелєра на поборюванє дїточого паралїжу.

З огляду на се, що дїточий паралїж поширюєть ся з нюйорського на инші стейти, власти розвинули широку дїяльність в цїли здавленя сеї небезпечної пошести. Фундація Ракефелєра прийшла в поміч нюйорському урядови здоровля, даруючи 50.000 долярів на поборюванє недуги. Сї гроші мають бути ужиті на оплату лїкарів і доглядачок та на закупно дезінфекційних средств. — В Ню Йорку пошесть починає вже зменьшати ся завдяки холоднїйшим дням.

Юнїйні робітники вартнїйші.

Для полагодженя кравецького страйку в Ню Йорку приїхав до сього міста в суботу президент американської Федерації Працї, Самуїл Ґомперс. Він заявив кравецьким підприємцям, що нема мови про полагодженє страйку, коли підприємцї при наймаґню робітників не вирізнять юнїйних робітників від звичайних тим, що юнїйним робітникам дадуть провізію. Підприємцї рішучо не хочуть згодити ся на се домаганє, хоч приймають всї инші домаганя робітників щодо підвисшеня платнї. Ґомперс заявив, що ізза упору підприємцїв нема вигляду на покінченє страйку.

Страйки й льокавти за пів року.

Вашінґтон, 15. липня. — Минулого півроку, що скінчив ся в червни б. р., було більше страйків і льокавтів в Америцї ніж протягом цїлого 1915 року. Протягом останних 6 місяцїв було 1.432 робітничих неспокоїв, підчас коли в 1915 роцї було їх 1.405. Найбільше було страйків в будівлянім промислї, опісля в майнах, дальше на корабельних доках і в кравецьких робітнях. Стейти Пенсильвенія і Ню Йорк виказують найбільше число страйків; за ними йде Огайо, Ню Джерзи і Масачусетс.

Боротьба з котами.

Дїточий паралїж в Ню Йорку й околици поширюєть ся між иншим також через те, що дїти бавлять ся котами, притискаючи їх до лиця і до уст. Щоби запобігти хоробі, видав нюйорський департамент здоровля наказ ловити всї коти, які свобідно скитають ся по містї. В Бруклинї заложено таку стацію для котів при полїційнім бюрі при Бедфорд евенї. Попередного тижня нагромадило ся там кількадесять котів в клїтках. Луіс Лефковіц, котрий зловив ще 5 дївіжих котів, хотів вкинути їх до клїтки. Ледви отворив дверцята, як кільканайцять виголоднїлих котів кинуло ся на нього. На його крик прибігло 4 полїсменів, але і їх подрапали коти так, що шпитальна патролька мусїла забрати їх до шпиталю на лїченє.

Вязниця Сінґ-Сінґ психіятричною клїнїкою.

Управитель вязницї Сінґ-Сінґ, Томас Осборн, який саме наново обіймає свій уряд, хоче впровадити там велику новість. Він хоче заложити психіятричну клїнїку у вязницї так, щоби кождий новий вязень піддав ся лїкарським оглядинам щодо свого умового стану. Звісно, що богато злочинцїв має ненормальний ум, мимо того однак їх засуджують на вязницю, щоби зробити їх нешкідливими для свого окруженя. Коли заведеть ся таку клїнїку, то на підставі лїкарських дослїдів мож буде дійти причин, ізза яких злочинець стає злочинцем. На підставі таких наукових студий мож буде обдумати способи, як би виховувати людий і дїтий, що мають нахил до злочину. Осборн задумує окремо держати у вязници тих проступників, яких лїкарі узнають за умово ненормальних.

Наслїдник Гюза в найвисшім судї.

Вашінґтон, 14. липня. — Наслїдком резиґнації Гюза з члена найвисшого суду опорожнило ся се місце. Президент Вілсон заіменував нинї Джана Гессіна Клярка, сторонника демократичної партії з Клівленду, наслїдником Гюза. Номінацію візьме під увагу сенат в найблизших днях. Клярк є федеральним судією північного судового округа стейту Огайо. Числить 59 лїт.

Розевелт демобілїзуєть ся.

Розевелт приготовляв ся до війни з Мексиком і хотів змобілїзувати свою окрему армію, зложену з 20.000 людий, коний, гармат і харчу. Тимчасом не заносить ся на нїяку війну в Америцї, анї з Мексиком, анї з Европою. Тому Розевелт розпускає домів свою армію, яку задумував зібрати в бюрах „Метрополитен Маґазін" в Ню Йорку.

Не пускають бувшого президента до Злучених Держав.

Бувший президент полудново-американської републики Венїзвіля, ґенерал Кипріян Кастро, приїхав до Ню Йорку в суботу рано. Іміґраційні власти взяли його на Еліс Айленд в цїли переслуханя. Власти рішили не впустити його до Злучених Держав, закидаючи йому неморальність. Його жінки не впущено з инших причин. Обоє рішили ся виїхати як найскорше домів і нїколи не пробувати дістати ся до Америки.

Орпет увільнений.

Вокіґен, Ілл., 15. липня. — Вілїям Орпет, студент унїверситету, обжалуваний за убийство учениці з гайскул, Маріянни Лямберт, що була давнїйше його судженою, зістав нинї увільнений задля браку доказів від вини і кари. Процес проти Орпета тривав около 2 місяцї. Суд прийшов до переконаня, що Маріянна Лямберт отруїла ся сама без участи Орпета.

Дївчина поцїлувала 971 жовнїрів.

Клірфілд, Па., 14. липня. — Коли жовнїри відїздили до табору на вправи, 19-лїтна дївчина Мейрі Гейнсей, хотячи показати свій патріотизм, цїлувала кождого жовнїра. Разом роздала 971 поцїлунків, однак вкінци ся робота знудила її і три відділи війска всїли на трен нецїловані.

НОВИНКИ.

ПАПА ДАЄТЬ СЯ ЧУТИ.

Рим, 14. липня. — Папа Венедикт — як зачувати в церковних кругах — приготовляє другу відозву в справі мира з нагоди другої річницї вибуху европейської війни. Відозва буде залежати від успіхів союзників в теперішнїй їх офензиві. Коли би Французам вдало ся переломити нїмецьку лїнію і гнати за Нїмцями в глубину краю саме підчас річницї, папа буде уважати се за дуже відповідний час до виданя зазиву. Папа виробляє рівночасно плян, аби на будуче загалом зробити війну неможливою.

В АВСТРІЇ БРАК МЯСА.

Відень, 16. липня. — Саме видано нову постанову, на підставі якої заборонено продаж кождого рода мяса в установлених пісних днях. Дотепер лише деяких родів мяса не вільно було продавати в пісних днях.

БЕТМАН-ГОЛЬВЕҐ МАЄ УСТУПИТИ.

Берлїн, 15. липня. — Орґани консервативної партії і часть національно-лїберальної преси почали завзяту боротьбу проти нїмецького державного канцлєра Бетмана-Гольвеґа. Противники канцлєра закидають йому здержанє безоглядної боротьби з Анґлїєю при помочи підводних лодок. Майже всї сторонники канцлєра опустили його.

В АНҐЛЇЇ ПОВЕРХ 50.000 ВДОВИЦЬ ПО ЖОВНЇРАХ.

Анґлїя числить вже поверх 50.000 вдовиць по поляглих жовнїрах. Перше обчисленє вдовиць зроблено на жаданє Кіченера ще минувшого року. Обчисленє вже тодї виказало 30.000 вдовиць. Щоби зарадити хоч в части сему, Кіченер приймав зразу до воєнної служби добровольцїв нежонатих. Коли однак заведено примусову військову службу для всїх мущин, то число вдовиць почало скоро зростати. Остання велика битва на мори збільшила число вдів о 1.500.

СМЕРТЬ МЄЧНЇКОВА.

Париж, 15. липня. — Професор Ілія Ілїч Мєчнїков, славний російський бактеріольоґ, помер нинї. Мєчнїков одержав був в 1908 роцї нагороду Нобля за визначні заслуги на поли медицини разом з нїмецьким професором Павлом Ерліхом з Франкфурту над Меном. Він був хорий від кількох місяцїв на серцеву недугу і тому його смерть не була несподїванкою. Він працював довший час в інституті Пастера в Парижи, яко директор одного відділу. При його смерти була присутна його жінка.

ҐЕНЕРАЛЬНИЙ ЗЕЛЇЗНИЧИЙ СТРАЙК В ЕСПАНЇЇ.

Мадрид, 16. липня. — Ґенеральний зелїзничий страйк, який вибух минулого тижня в цїлій Еспанїї, вдасть ся мабуть полагодити дорогою мирового суду межи робітниками і зелїзничими підприємствами. Президент мінїстрів ґраф де Романонес підняв ся посередництва між обома сторонами і є надія, що страйк скоро покінчить ся. Зелїзничі робітники повідомили робітників в инших підприємствах, щоби занехали ґенеральний страйк, який мав вибухнути в цїлій Еспанїї для солїдарности з зелїзничими робітниками.

РОСІЯ СПРОВАДЖУЄ РОБІТНИКІВ З ХІН.

Петроґрад, 12. липня. — Росія рішила ся спровадити до минської ґубернїї робітників з Хін, як доносять півурядові вісти. — Франція згодила ся також на спровадженє хінських робітників під певними услівями, щоби заступити брак французьких робітників в сїльських господарствах і деяких галузях промислу.

ІВАН ФРАНКО.

Мойсей.

ПОЕМА.

Народе мій, замучений, розбитий,
Мов паралїтик той на роздорожу,
Людським призирством, ніби струпом вкритий!

Твоїм будущим душу я трівожу;
Від сорому, який нащадків пізних
Палити-ме, заснути я не можу.

Не вже тобі на таблицях зелїзних
Записано в сусїдів бути гноєм,
Тяглом у поїздах їх бистроїздних?

Не вже по вік удїлом буде твоїм
Укрита злість, обудлива покірність
Усякому, хто зрадою й розбоєм

Тебе скував і заприсяг на вірність?
Не вже тобі лиш не судилось дїло,
Щоб виявило твоїх сил безмірність?

Не вже за дармо стільки серць горіло
До тебе найсьвятїйшою любовю,
Тобі офіруючи душу й тїло?

За дармо край твій весь политий кровю
Твоїх братів? Йому вже не пишать ся
У красотї, свободї і здоровю?

За дармо в слові твойому іскрять ся
І сила й мягкість, дотеп і потуга,
І все, чим може в гору дух піднять ся?

За дармо в піснї твоїй ллєть ся туга
І сьміх дзвінкий і жалощі коханя,
Надій і втїхи сьвітляная смуга?

О, нї! Не самі сльози і зітханя
Тобі судились! Вірю в силу духа
І в день воскресний твойого повстаня.

О, як би хвилю вдать, що слова слуха,
І слово вдать, що в хвилю ту блаженну
Вздоровлює й огнем живущим буха!

О, як би пісню вдать палку, вітхненну,
Що мілїони порива з собою,
Окрилює, веде на путь спасенну!

Як би!.. Та нам, знесиленим журбою,
Роздертим сумнївами, битим встидом, —
Не нам тебе провадити до бою!

Та прийде час, і ти огнистим видом
Засяєш у народів вольних колї,
Труснеш Кавказ, впережеш ся Бескидом,

Покотиш Чорним морем гомін волї,
І глянеш як хазяїн домовитий
По своїй хатї і по своїм полї.

Прийми-ж сей спів, хоч тугою повитий,
Та повний віри; хоч гіркий, та вільний;
Твоїй будущинї задаток слїзми злитий,

Твойому ґенію мій скромний дар весїльний.

Дня 20. липня 1905.

I.

Сорок лїт проблукавши Мойсей
По арабській пустинї,
Наблизив ся з народом своїм
О межу к Палестинї.

Тут ще піски й червоні як ржа
Голї скелї Моава,
Та за ним синіє Йордан
І діброви й мурава.

По моавських долинах марних
Ось Ізраїль кочує;
За ті голї верхи перейти
Він охоти не чує.

Під подертими шатрами спить
Кочовиско ледаче,
А воли та осли їх гризуть
Осети та бодяче.

Що чудовий обіцяний край,
Що смараґди й сафіри
Вже ось-ось за горою блистять, —
З них нїхто не йме віри.

Сорок лїт говорив їм пророк
Так велично та гарно
Про обіцяну ту вітчину,
І все пусто та марно.

Сорок лїт сафіровий Йордан
І долина пречудна
Їх манили й гонили, немов
Фата-морґана злудна.

І зневірив ся люд і сказав:
„Набрехали пророки!
У пустинї нам жить і вмирать!
Чого ще ждать? І доки?"

І покинули ждать і бажать
І десь рвать ся в простори,
Слать гонцїв і самим визирать
Поза ржаві гори.

День за днем по моавських ярах,
Поки спека доймає,
У дрантивих наметах своїх
Весь Ізраїль дрімає.

Лиш жінки їх прядуть та печуть
В грани мясо козяче,
А воли та осли їх гризуть
Осети та бодяче.

Та дрібна дітвора по степу
Дивні іграшки зводить:
То воює, мурує міста,
То городи городить.

І нераз на-пів сонні батьки
Головами хитають,
„Де набрались вони тих забав?" —
Самі в себе питають.

„Адже в нас не видали того,
Не чували в пустинї!
Чи пророцькі слова перейшли
В кров і душу дитинї?"

II.

Лиш один зпоміж сеї юрби
У шатрі не дрімає,
І на крилах думок і журби
Поза гори лїтає.

Се Мойсей, позабутий пророк,
Се дїдусь слабосилий,
Що без роду, без стад і жінок
Сам стоїть край могили.

Все, що мав у житю, він віддав
Для одної ідеї,
І горів і яснїв і страждав
І трудив ся для неї.

Із неволї в Міцраїм свій люд
Вирвав він наче буря,
І на волю спровадив рабів
Із тїснин передмуря.

Як душа їх душі підіймавсь
Він тодї многі рази
До найвисших, піднебних висот
І вітхненя й екстази.

І на хвилях бурхливих їх душ
У днї проби і міри
Попадав він із ними нераз
У безодню зневіри.

Та тепер його голос зомлїв
І погасло вітхнїнє,
І не слухає вже його слів
Молоде поколїнє.

Ті слова про обіцяний край
Для їх слуху се казка;
Мясо стад їх і масло і сир,
Се найвисшая ласка.

Що з Міцраїм батьки і дїти
Піднялись до походу, —
На їх погляд се дурість і гріх
І руїна народу.

Серед них Авірон і Датан
Верховодять сьогоднї;
На пророцькі слова їх одвіт:
„Наші кози голоднї!"

І на поклик його у поход:
„Наші конї не куті".
На обіцянки слави й побід:
„Там войовники люті".

На принади нової землї:
„Нам і тут не погано".
А на згадку про божий наказ:
„Замовчи ти, помано!"

Та коли загрозив їм пророк
Новим гнївом Єгови,
То йому заказав Авірон
Богохульні промови.

А на зборі Ізраїля синів,
Честь віддавши Ваалу,
Голосистий Датан перепер
Ось якую ухвалу:

„Хто пророка із себе вдає
І говорить без звязку,
І обіцює темній юрбі
Божий гнів або ласку, —

„Хто до бунту посьміє народ
Накликати, до зміни,
І манити за гори, на-стріть
Кінцевої руїни, —

„Той на пострах безумцям усім
Між отсим поколїнєм
Най опльований буде всїма
І побитий камінєм".

III.

Вечеріло. Поменьшала вже
Цїлоденная спека;
Над горою край неба палав,
Мов пожежа далека.

Наче дощ золотий із небес
Полила прохолода;
Починаєть ся рух у шатрах
Кочового народа.

Звільна, плавно ступаючи, йдуть
Камяними стежками
Чорноокі Гебрейки бичем
З глиняними збанками —

Із збанками на головах ген
Під скалу до криницї,
А в руках їх мішки шкіряні,
Щоб доїти ягницї.

Старші дїти по голім степу
Наче зайчики грають,
В перегони біжать і кричать,
Або з луків стріляють.

Де-де чути квилїнє з шатра,
Або реґіт дївочий;
Там хтось пісню заводить сумну,
Наче степ у тьмі ночий.

Та ось старші, батьки та діди
Із наметів виходять,
І по горах, по голім степу
Скрізь очима поводять.

Чи не видно ворожих їздцїв
Де за жовтим туманом?
Чи не котить де південний біс
Пісковим гураґаном?

Нї, спокій! І розмови пійшли
Ті звичайні, сусїдські:
„Щораз меньше в ягниць молока,
І ягнята ось-тїцькі!

„Навіть що, для ослиць не стає
Будякової пащі!
Доведеть ся кудись кочувать
На пасовиска кращі.

„Авірон радить край Мадіям,
А Датан іще далї.
А Мойсей? Той замовкне мабуть
По вчорашнїй ухвалї".

А втім в таборі гомін і рух,
Біганина і крики;
Із шатрів вибігає народ
І малий і великий.

Що таке? Чи де ворог іде?
Чи впав зьвір у тенета?
Нї, Мойсей! Глянь, Мойсей вихожа
Із свойого намета.

Хоч лїта його гнуть у каблук
Із турботами в парі.
То в очах його все щось горить,
Мов дві блискавки в хмарі.

Хоч волосє все біле як сніг
У старечій оздобі,
То стоять ще ті горді жмутки,
Як два роги на лобі.

Він іде на широкий майдан,
Де намет заповіта,
Простяга свої штири роги
В штири сторони сьвіта.

В тім наметі є скриня важка,
Вся укована з міди,
В нїй Єгови накази лежать,
Знаки волї й побіди.

Та давно вже не входить нїхто
До намета сьвятого,
Його жах стереже день і ніч,
Мов собака порога.

Але камінь великий лежить
Край намета до сходу:
З того каменя звичай велить
Промовлять то народу.

На той камінь зіходить Мойсей —
І жахнули ся люди.
Та не вже-ж волї всїх на докір
Він пророчити буде?

І прийдеть ся розбить, розтоптать,
Як гнилую колоду,
Кого нащі батьки і діди
Звали батьком народу?

Ось між чільними вже Авірон
Червоніє з досади,
А середним щось шепче Датан,
Лихий демон громади.

(Дальше буде).

ГОЛОВНИЙ УРЯД УКРАЇН-СЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА	УНС U.N.A.	SUPREME OFFICERS OF THE UKRANIAN NATIONAL ASS'N

ПРЕДСІДАТЕЛЬ:
ДМИТРО КАПІТУЛА,
Box 565, McAdoo, Pa.

МІСТОПРЕДСІДАТЕЛЬКА:
МАРІЯ БІЛИК,
2117 W. Ohio St., Chicago, Ill.

МІСТОПРЕДСІДАТЕЛЬ:
ІВАН ВАВЕРЧАК,
757 State St., Perth Amboy, N. J.

СЕКРЕТАР РЕКОРДОВИЙ:
МИХАЙЛО УГОРЧАК,
Box 76, Jersey City, N. J.

СЕКРЕТАР ФІНАНСОВИЙ:
СЕМЕН ЯДЛОВСЬКИЙ,
Box 76, Jersey City, N. J.

КАСІЄР:
АЛЕКСІЙ ШАРШОНЬ,
524 Pine & Franklin Sts., Shamokin, Pa.

РЕДАКТОР „СВОБОДИ“:
ОСИП СТЕТКЕВИЧ,
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ЗАВІДАТЕЛЬ „СВОБОДИ“:
АНДРІЙ САВКА,
83 Grand St., Jersey City, N. J.

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:
ВАСИЛЬ ЛЕВЧИК,
48 Washington Ave., Elizabeth, N. J.
ЮЛІЯН ПАВЧАК,
68 North 8th St., Brooklyn, N. Y.
НИКОЛАЙ РОСОЛОВИЧ,
4357 Wayne St., Nicetown, Philadelphia, Pa.

РАДНІ:
ІВАН ҐЛОВА,
521 N. Shamokin St., Shamokin, Pa.
АНДРІЙ СТЕФАНОВИЧ,
236 Park Road, Ambridge, Pa.
ВАСИЛЬ ГРИШКО,
439 N. 6th Ave., Scranton, Pa.
НИКОЛАЙ ВАВЕРЧАК,
720 Charles St., Perth Amboy, N. J.
ЙОСИФ СЕНЧИНА,
912 Starkweather Ave., Cleveland, O.
СТЕФАН МЕЛЬНИК,
50 Pulsifer St., Auburn, N. Y.

ПРОСЬВІТНА КОМІСІЯ:
о. В. СПОЛІТАКЕВИЧ, предсідатель,
635 N. River St., Wilkes Barre, Pa.
ДМИТРО АНДРЕЙКО, секретар,
Box 234, Jersey City, N. J.
ВОЛОДИМИР ЛОТОЦЬКИЙ, касієр,
720 N. Franklin St., Philadelphia, Pa.

—o—

Головна Канцелярія „У. Н. Союза“ находить ся під числом 83 Grand St. (у власнім домі) Jersey City, N. J.

ПРОТОКОЛ

з засіданя головного екзекутивного комітету Українського Народного Союза, котре відбуло ся 15. лютого 1916 р. в домі У. Н. Союза під ч. 83 Ґренд Стр., Джерзи Сіти, Н. Дж.

Засідане отворив головний предсідатель Дмитро Капітула згідно з приписами статута Укр. Нар. Союза. На засіданю були присутні пп.: Дм. Капітула, Мих. Угорчак, Семен Ядловський, Алексій Шаршонь і Андрій Савка.

По отвореню засіданя і по списаню присутних членів головного екзекутивного комітету У. Н. Союза, предс. Д. Капітула предложив присутним членам гол. екз. ком. звіти організаційної діяльности за 1915 р., котрі мають бути вислані до асекураційного комісаря департаменту для добродійних організацій в тих стейтах, де вже У. Н. Союз отримав лайсенси в 1915 р.

На поставлене і поперте внесене звіти зістали одноголосно одобрені і ухвалено вислати їх в приписанім часі до висше згаданих властий.

З порядку денного гол. рек. секретар Мих. Угорчак перечитав виготовлену резолюцію в цїли настановленя суперінтендента асекураційного департаменту в стейті Огайо правним заступником У. Н. Союза в тім стейті. По короткій дискусії на поставлене і поперте внесене слідуюча резолюція зістала одноголосно принята:

Resolved, That the Ukrainian National Association a Fraternal Benefit Society, having been admitted, or having applied for admission, to transact business in the State of Ohio, does hereby authorize the President and Secretary, under the corporate seal thereof, to make, constitute and appoint the Superintendent of Insurance of the State of Ohio, and his successors in office, its true and lawful attorney, upon whom all legal process in any action or proceeding against it may be served in the State of Ohio; to agree in writing, on behalf of said Society, that any lawful process against it, which is served on said Superintendent of Insurance or his successors in office, as its said attorney, shall be of the same legal force and validity as if served upon said Society; that the provision hereof, and the appointment of said attorney, made by the President and Secretary by authority hereof, shall continue in force so long as any liability of said Society remains outstanding in the State of Ohio.

По принятю повисшої резолюції гол. рек. секр. Мих. Угорчак перечитав другу з ряду виготовлену резолюцію в цїли настановленя комісаря асекураційного департаменту в стейті Мериленд правним заступником У. Н. Союза в тім стейті. По річевій дискусії на поставлене і поперте внесене перечитана резолюція зістала одноголосно принята. Ось її зміст:

Resolved, That this Association having been admitted, or having applied for admission to transact business in the State of Maryland, in conformity with the Laws thereof, does hereby authorize the President and Secretary, under the Corporate Seal of the Association, to make, constitute and appoint the Insurance Commissioner of the State of Maryland and his successors in office to be its true and lawful attorney, in and for the State of Maryland, on whom all process of law whether mesne or final, against said Association, may be served in any action or proceeding against it in the State of Maryland, subject to and in accordance with all the provisions of the laws of said State of Maryland now in force, and such other Acts as may be hereafter passed amendatory thereof and supplementary thereto. And the said attorney is duly authorized and empowered, as the Agent of said Association, to receive and accept service of process in all cases as provided by the laws of the State of Maryland, and such service shall be deemed valid personal service upon said Association. Said appointment is to continue in force so long as any liability on said Association remains outstanding in the State of Maryland. It is agreed that service of any such process may be made on the Insurance Commissioner of the State of Maryland, or in his absence, on such person as said Insurance Commissioner may appoint generally to accept such service, and said service shall be considered of the same legal force and validity as if served upon the Association, in accordance with the laws of said State of Maryland.

По вичерпаню дневного порядку засідане замкнено.

Джерзи Сіти, Н. Дж., 15. лютого 1916 р.

Мих. Угорчак,
гол. рек. секр. У. Н. Союза.

—o—

ПРОТОКОЛ

з засіданя головного екзекутивного комітету Українського Народного Союза, котре відбуло ся дня 10. цьвітня 1916 р. в домі У. Н. Союза під ч. 83 Ґренд Стр., Джерзи Сіти, Н. Дж.

Засідане отворив головний предсідатель Дм. Капітула згідно з приписами статута У. Н. Союза. На засіданю були присутні слідуючі пп.: Д. Капітула, М. Угорчак, С. Ядловський, А. Шаршонь, А. Савка, О. Стеткевич і В. Лотоцький.

По отвореню засіданя і по списаню присутних приступлено до порядку дневного.

Предсідатель Д. Капітула предложив присутним опінію фінансового експерта Л. Волфа з Ню Йорку зглядом відписаня „лінів“ тим членам, котрі їх підписали з початком 1915 р. Сеї опінії гол. екз. комітет зажадав від експерта на підставі ухвали річного засіданя Головного Уряду У. Н. Союза, котре відбуло ся в жовтни 1915 р. Після опінії експерта, на поставлене і поперте внесене ухвалено одноголосно відписати 25% кождому членови від тої суми, на яку він підписав „лін“ в 1915 р.

На поставлене і поперте внесене ухвалено одноголосно заплатити „Просьвітній Комісії“ У. Н. Союза з каси організації $315 за 3.000 книжок під заголовком „Пане Товаришу! Чи Ваша родина дістане запомогу по Вашій смерти?“

На поставлене і поперте внесене ухвалено одноголосно, згідно з вимогами статута У. Н. Союза, видати календар У. Н. Союза на 1917 р. на 14 до 15 аркушів друку. Платню за праці до календаря принято тусаму, яка була в 1914, 1915 і 1916 р.

Після порядку денного гол. рек. секр. перечитав виготовлену резолюцію в цїли настановленя суперінтендента асекураційного департаменту в стейті Мізурі правним заступником У. Н. Союза в тім стейті. По короткій дискусії на поставлене і поперте внесене слідуюча резолюція зістала одноголосно ухвалена:

Resolved, That the executive officer and secretary of this association are hereby authorized to execute in behalf of said association, under the corporate seal thereof, a written instrument in accordance with the fraternal beneficiary laws of the State of Missouri, appointing and authorizing the Superintendent of the Insurance Department of the State of Missouri (by whomsoever such office of Superintendent may be held and exercised under the laws of the State of Missouri), for the purposes mentioned in section 18 of an act regulating Fraternal Beneficiary Associations, approved March 30, 1911, to do any and all the things in behalf of this association, specified in said section to be done by said Superintendent, and further consenting that service of process as therein referred to shall be valid and binding, and be deemed personal service upon this association so long as it shall have any benefit certificates or liabilities outstanding in the State of Missouri.

Опісля гол. рек. секр. М. Угорчак перечитав виготовлену резолюцію в цїли настановленя авдітора асекураційного департаменту в стейті Індіяна правним заступником У. Н. Союза в тім стейті. По короткій дискусії на поставлене і поперте внесене слідуюча резолюція зістала одноголосно ухвалена:

Resolved, That this Ukrainian National Association now authorized or having applied for authority to transact business in the State of Indiana, in conformity with the laws thereof, does hereby nominate, constitute and appoint Auditor of State of Indiana and his successor in office in the City of Indianapolis, Ind., its true and lawful attorney in fact in and for the State of Indiana, upon whom service of process of law, whether mesne or final, against said Ukrainian National Association may be made and do hereby consent that service of process in any suit against such Ukrainian National Association may be served upon said Auditor of State of Indiana or upon any authorized Agent of such Ukrainian National Association in the State of Indiana, with like effect as if such Ukrainian National Association was chartered, organized or incorporated in the State of Indiana; and we agree that any process served upon such Agent shall be of the same legal effect, force and validity as if served upon said Auditor of the State of Indiana and that such service may be so made with such effect while any liability remains outstanding against this Ukrainian National Association in the State of Indiana, and we agree further if at any time there shall be no authorized Agent of such Ukrainian National Association in the County where any suit shall be brought, in the State of Indiana service may thereafter be made upon the Auditor of the State of Indiana, with such affect as if made on an authorized Agent of such Ukrainian National Association.

Відтак гол. рек. секр. М. Угорчак перечитав третю з ряду резолюцію в цїли настановленя суперінтендента асекураційного департаменту в стейті Ілінойс правним заступником У. Н. Союза в тім стейті. По короткій дискусії на поставлене і поперте внесене слідуючі дві резолюції зістали одноголосно приняті:

Resolved, That the Ukrainian National Association having been admitted, or having applied for admission, to transact business in the State of Illinois, in conformity with the laws thereof, does hereby authorize the President and Secretary, under the corporate seal of the said Association to make, constitute and appoint Fred W. Potter, Insurance Superintendent, or his successor in office, its true and lawfull attorney, in and for the State of Illinois, on whom all process of law whether mesne or final, against said Insurance Company, may be served in any action or special proceedings against said Urkainian National Association in the State of Illinois, subject to and in accordance with all the provisions of the statutes and laws of said State of Illinois now in force, and such other Acts as may be hereafter passed amendatory thereof and supplemantary thereto. And the said Attorney is duly authorized and empowered, as the Agent of said Ukrainian National Association to receive and accept service of process in all cases as provided by the laws of the State of Illionis, and such service shall be deemed valid personal service upon said Ukrainian National Association. Said appointment is to continue in force for the period of time and in the manner provided by the statutes of the State of Illionis, and until another Attorney shall be duly and regularly substituted.

Resolved, That this Ukrainian National Association having been admitted, or having applied for admission, to transact business in the State of Illinois, in conformity with the laws thereof, does hereby authorize the President and Secretary under the corporate seal of the Ukrainian National Association to make application for a license to transact business in the State of Illinois, and to make the following declaration on behalf of this Ukrainian National Association. That it desires to transact the business of Insurance on the Fraternal Beneficiary Society plan in said State, that it will accept a license therefor according to the laws of said State, and that said license shall cease and terminate in case and whenever it shall transact any business not authorized or provided for by an act entitled: "An act to provide for the organization and management of Fraternal Beneficiary societies for the purpose of furnishing life indemnity or pecuniary benefits to beneficiaries of deceased members or accident or permanent indemnity disability to members thereof, and to control such societies of this State and of other States doing business in this State, and providing and fixing the punishment for violation of the provisions thereof and to repeal all laws now existing which conflict herewith." approved and in force June 22, 1893, and the amendments thereto. And said license so granted shall terminate if this society shall refuse or fail to pay the reasonable expenses incurred by the Insurance Department in making the visitation, inspection and examination provided for in section 12 of the act of 1893, as amended by the acts of 1895 and 1897.

При кінци обговорювано справу скликаня XIV. головної конвенції У. Н. Союза. По річевій дискусії, на поставлене і поперте внесене одноголосно ухвалено засягнути опінії всіх головних урядників У. Н. Союза і всіх відділів У. Н. Союза і після їх опінії застосувати ся щодо скликаня сеї конвенції.

На поставлене і поперте внесене одноголосно ухвалено принимати нових членів до У. Н. Союза в місяцях маю, червни і липни 1916 р. за половину вступного, згідно з ухвалою річного засіданя, котре відбуло ся в жовтни 1915 р.

По вичерпаню порядку денного засідане замкнено.

Джерзи Сіти, Н. Дж., 10. цьвітня 1916 р.

Мих. Угорчак,
гол. рек. секр. У. Н. Союза.

—o—

ПРОТОКОЛ

з засіданя головного екзекутивного комітету, урядників „Свободи“, „Просьвітної Комісії“ і головної контрольної комісії У. Н. Союза, котре відбуло ся дня 14. червня 1916 р. в домі У. Н. Союза під ч. 83 Ґренд Стр., Джерзи Сіти, Н. Дж.

По переведеню контролі через гол. контрольну комісію чад діловодством головних урядників: предсідателя, касієра, фінансового секретаря і рекордового секретаря, гол. предсідатель Д. Капітула отворив о год. 9-тій рано спільне засідане, згідно з вимогами статута У. Н. Союза.

По отвореню засіданя рек. секр. М. Угорчак списав імена всіх присутних на засіданю. Були присутні слідуючі пп.: Д. Капітула, М. Угорчак, С. Ядловський, А. Шаршонь, А. Савка, О. Стеткевич, Ю. Павчак, В. Левчик, М. Росолович і Д. Андрейко.

Після порядку денного першою точкою було обсадженє опорожненого місця в редакції „Свободи“, яке занимав п. В. Лотоцький. По річевій дискусії на поставлене і поперте внесене одноголосно ухвалено, щоби п. Богдан Дуткевич заняв опорожнене місце співредактора „Свободи“.

На поставлене і поперте внесене одноголосно ухвалено принимати на сплату морґечів і меньші рати від тих, що взяли пожичку в У. Н. Союзі на перший морґеч.

З огляду на поширяючий ся інтерес „Свободи“ на поставлене і поперте внесене одноголосно ухвалено виповісти помешкане одній родині в домі У. Н. Союза, а сей льокаль винаймити за тусаму ціну „Свободі“ для її ужитку.

На поставлене і поперте внесене одноголосно ухвалено виплатити з каси „Свободи“ о. Стефанкови з Пасейку, Н. Дж., назначене патерсоньским судом відшкодоване в сумі $1.000.

На поставлене і поперте внесене одноголосно ухвалено купити до офісу У. Н. Союза потрібну шафку на системові картки.

На поставлене і поперте внесене одноголосно ухвалено купити касієрови У. Н. Союза потрібне бюрко до його урядованя.

На поставлене і поперте внесене одноголосно ухвалено принятй наново в члени відділу 170-ого У. Н. Союза пп. Михайля Цаповського і Івана Боречка.

Після того прийшла на чергу справа скликаня XIV. головної конвенції У. Н. Союза. Предсідатель Капітула заявив, що на підставі ухвали з засіданя гол. екз. комітету, котре відбуло ся 10. цьвітня 1916 р., гол. екз. комітет вислав відповідне письмо до всіх головних урядників, щоби вони дали свою опінію щодо скликаня XIV. головної конвенції У. Н. Союза. По упливі відповідного часу головні урядники дали свою опінію на письмі, з якої виходить, що за тим, аби конвенцію скликано в жовтни 1917 р., було 15 головних урядників, а за тим, аби ся конвенція була скликана в жовтни 1916 р., було 5 головних урядників У. Н. Союза.

Дальше гол. предс. Д. Капітула заявив, що по отриманю письменної опінії головних урядників щодо скликаня конвенції, гол. екз. комітет У. Н. Союза вислав відповідне письмо до всіх відділів У. Н. Союза, щоби кождий з них дав свою опінію, чи XIV. головна конвенція У. Н. Союза має бути скликана в 1916, чи в 1917 році. По упливі приписаного часу відділи У. Н. Союза поприсилали свої опінії, з яких виходить, що за тим, аби конвенція була скликана в жовтни 1917 р., було 105 відділів, а за тим, аби ся конвенція була скликана в жовтни 1916 р., було 94 відділи.

По сій заяві гол. предсідателя головна контрольна комісія сконтролювала і перечислила заяви (опінії), котрі прислали відділи до гол. канцелярії У. Н. Союза.

Опінія, аби XIV. головну конвенцію Українського Народного Союза скликано в жовтни 1917 р., є слідуючих відділів: 1, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 13, 14, 19, 20, 21, 23, 25, 28, 30, 31, 33, 34, 37, 40, 41, 44, 46, 49, 50, 53, 57, 58, 63, 71, 78, 79, 86, 87, 99, 102, 105, 106, 109, 123, 127, 128, 133, 136, 138, 146, 149, 165, 173, 174, 186, 191, 195, 198, 205, 211, 214, 218, 223, 228, 229, 233, 234, 235, 238, 240, 245, 246, 250, 254, 255, 259, 270, 273, 277, 278, 282, 286, 295, 305, 308, 315, 316, 318, 326, 332, 334, 338, 342, 346, 349, 350, 351, 357, 360, 364, 365, 370, 380, 381, 384, 393, 400, 401.

Опінія, аби XIV. головну конвенцію У. Н. Союза скликано в жовтни 1916 р., є слідуючих відділів У. Н. Союза: 2, 9, 12, 15, 16, 18, 22, 26, 27, 29, 35, 36, 38, 39, 42, 45, 47, 48, 52, 56, 65, 67, 69, 70, 73, 76, 81, 90, 96, 98, 104, 113, 117, 124, 132, 135, 137, 142, 145, 147, 148, 151, 155, 160, 168, 170, 175, 179, 181, 192, 200, 202, 203, 206, 210, 213, 215, 217, 220, 224, 225, 230, 237, 239, 241, 243, 247, 251, 256, 262, 263, 276, 283, 291, 292, 293, 296, 301, 321, 322, 324, 330, 336, 339, 341, 344, 347, 355, 363, 367, 371, 379, 388, 391.

По перечисленю заяв поодиноких відділів і заяв головних урядників Укр. Народного Союза переведено основну дискусію, а відтак на поставлене і поперте внесене одноголосно ухвалено відложити скликане XIV. головної конвенції У. Н. Союза, згідно з приписами статута У. Н. Союза § 129, до жовтня 1917 р.

По вичерпаню порядку денного засідане замкнено, а гол. контрольна комісія приступила до контролюваня маєтку „Свободи“ і „Просьвітної Комісії“ У. Н. Союза.

Джерзи Сіти, Н. Дж., 14. червня 1916.

Мих. Угорчак,
гол. рек. секр. У. Н. Союза.

АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКЕ БЮРО.

До Американсько-Українського Бюра надійшли зі старого краю листи для слідуючих осіб:

Захарія Ґеорґій від жени Іхтими—Кліводин.
Захарія Гаврііл від жени Маранди—Васловц.
Писар Юрко від батька Николи—Перегінско.
Постоль Тома—від родини.
Перепузка Василь від шваґра—з війни.
Палій Іван від Івана Шимків—з війни.
Попович Юрко від родини—Ольхівка.
Потрібний Дмитро від жени Санди—Веренчанка.
Павлюк Максим від жени Василини—Толуків.
Палій Николай від жени Домки—Валява.
Прокопчук Луць від жени Мокрини—Василева, Корчів.
Петрів Михайло від Степана Кіржецького—з війни.
Пелехатий Андрій від доньки Марії—Задвірє.
Полицький Юрко від жени Марії.
Петрик Стефан від брата Николи—з війни.
Паливода Дмитро від Льва Люклана—Перегінско.
Пушкар Іван від жени Параски—Буток.
Попадюк Андрій від жени Василини—Хлібичин.
Потурнак Федор від батька Танаса—Погорльовц.
Павляк Ґеорґій від жени Софрони—Кучурмаре.
Пелехатий Касько від брата Павла—з війни.
Потицький Михайло від матери Маґди—Камінь.
Пастухевич Фльоріян від брата—Васлівці.
Попович Дмитро від Івана Ільчишина—з війська.
Підлужний Гринько від жени Анни—Дришів.
Пастернак Гринь від жени Касі—Мацошин.
Панащук Ілько від жени Юлії—Корсів.
Полівчук Домка від матери Анни—Жучка.
Парангич Олекса від батька Николи—Роґізна.
Паливода Дмитро від жени Анни—Перегінско.
Пархона Семен від родини—Угринів.
Петриканин Петро від батька Стефана—Стрилда.
Подвинський Гнат від жени Марії—Поморяни.
Попович Іван від брата Григорія—з війни.
Пилипович Іван від жени Анни—Тенетиска.
Шляхтич Никола від жени Катрі—Перегінско.
Садівський Микита від сестри—з Рошнева.
Садовий Андрій від жени Катерини—Сиятин.
Сава Йосиф від жени Юлії—Бишів.
Сеник Василь від жени Марії—Кобильниця.
Савка Николай від жени Анастазії—Бороуц.
Семотюк Іван від жінки.
Стецик Михайло від Анни Капшій—Боянець.
Солодюк Петро від мами Катерини—Чортовець.
Стасюк Ілько від жени Анни—Гаврилок.
Сульґан Іван від родини—Заставна.
Сульґан Николай від жени Зофії—Корчин.
Шпак Стефан від жени Марії—Петранка.
Шиндак Семко від жени Марії—Езупіль.
Шемпіцка Францішка від сестри Вікторії.
Скулеба Іван від жени Анни—Шипінці.
Сухецький Войтіх від брата Івана—з італійської неволї.
Стратічук Василь від жени—Мольодія.
Сарахман Михайло від родини—Фельштин.
Стефюк Николай від жени Катерини—Олешків.
Шевчук Євка (Ню Йорк) від брата Йосифа Біскува—з італійської неволї.
Сенюк Стефан від сестри Параски—Підгайчики.
Сиваник Йосиф від Йосифа Сиваника—з рос. неволї.
Стоклосіньский Сентін від жени Параски—Олієва кор.
Спульницка Францішка від Йосифа Будзянського.
Сарнавський Іван від жени Марії—Бербесте.
Созанська аПвліна з Журавна.
Семенюк Антін від сестри Катерини—Стрий.
Шелепенда Ґеорґій від матери—Милятинець.
Степанів Ксеня від Пилипа Жука—з війни.
Скрипка Ксеня від батька Якова—Перегінско.
Скиба Іван від Петра Червінського—з війська.
Салка Дмитро від брата Гаврила—з війська.
Стефуранчин Михайло від жени Ілени—Бабин.
Скакун Дмитро від родичів—Стрільче.
Сусак Дмитро від батька Семена—Хлібичин.
Скрипка Антін від Йосифа Скрипка—з війська.
Сумарик Николай від Марії Стефуранчин—Косів.
Стефанчук Ґеорґій від жени—Южинець.
Сапелюк Анна від сестри Марії—Буток.
Синюра Михайло від жени Насті—Завадка.
Сопель Вінтон від жени Маруні—Завадка.
Шимонович Марія від братової—Тудорковичі.
Савчук Демко від Кирила Мариняка—з війни.
Смук Еміль від Єлени Семанчук—Лука.
Ступарик Николай від жени Евдокії—Ганнівці.
Шийка Матвій від жени Маґди—Камінь.
Шабатура Іван від батька Артипа—Іванч.
Стефура від жени Явдохи—Небилів.
Стахник Гриць від жени Гаськи—Верхрата.
Сенерка Павло від жени—Тулова.
Григірчук Николай від жени Ірини—Будилів.
Ґедора К. від Марії Бледюк—Каменна.
Гасюка Григорій від Івана Якимця—Чернівці.
Гловацький Тома від брата Антона—з війни.
Григорак Іван від Григора Григорака—Кобаки.
Грицик Дмитро від жени Параски—Олієва.
Гунчак В. від жени Анастазії—Сівка, Підгайці.
Глушко від жени Катерини—Перегінско.
Филипчук Василь від С. Вітрикут—Кисилів.
Федик Іван від жени Мафти—Сесиківці.
Федорук Дмитро від жени Василини—Демиче.
Федасюк Д. від сестри Юстини—Коломия.
Федорів Катерина від батька Семка.
Фестриґа Василь від Васюти Андрусяк—Підгайчики.
Филипович Стефан від Юрка Мендюк—Красна.
Франків Юзько від брата аПвла—Кальників.
Федорів Павло від брата Олекси—з війни.
Федорович Антін (Шікаґо, Іл.) від брата Михайла.
Фриз Марія від мами Марії—з бараків.
Федорак Іван від Дмитра Федорака—Бороуц.
Різунь Лесь від брата Петра—Килихів.
Рожнятовський Йосафат від о. Гошовського—Фалиш.
Романчук від сестри Марії—Хлібчин.
Рихло Стефан від матери—Южинець.
Ручанчин Федор від жени Настуні—Угринів.
Романюк Іван від жени Калини—Залуче.
Роґовський Іван від жени Домки—Комаресте.
Романчук Стефан від родини—Топороуц.
Рудницький Яким від Марії Рудницької—Корсів.
Радзішевський Маріян від Василя Дячука—Веренчанка.
Рошко Михайло від жени Настуні—Небилів.
Романюк Іван від жени Теодозії—Терешени.
Равлюк Ілько від батька Михайла—Орелець.
Рожнятовський Йосафат від жени Анни—Фалиш.
Рокитська Ольга (Ню Йорк) від сестри Марії—Середні.
Раковецький Никола від жени Марії—Струтин нижний.
Кижук М. від жени Іхтими—Пядиківці.
Китцук Касіян від жени.
Кезич Яким від Олекси Ліщинського—з бараків.

НАЛЕЖИТІСТЬ ЗА ЛИСТ ВИНОСИТЬ 25 ЦЕНТІВ У ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ, А 50 ЦНТ. В КАНАДІ.

КОЛИ ХТО МАЄ ЗНАКОМОГО В КАНАДІ А ВИЧИТАЄ, ЩО ЙОГО ЛИСТ Є ОГОЛОШЕНИЙ В ТІМ СПИСІ, ТО ПРОСИМО ПОДАТИ НАМ ЙОГО ТОЧНУ АДРЕСУ АБО ПОВІДОМИТИ ЙОГО, ЩО ВІН МАЄ ЛИСТ.

ГРОШІ ТРЕБА ПОСИЛАТИ В МОНИ-ОРДЕРАХ АБО В ГОТІВЦІ НА АДРЕСУ:

AMERICAN UKRAINIAN EXCHANGE, Inc.,
520 East 6th St., New York, N. Y.

ЖАРТИ.

Хто не вірить, най спробує.
Коли женщині скажеш, що вона гарна, тоді певно простить тобі. всї инші брехні.

Петре, бій ся Бога, що будє з тим довгом, який ти затягнув у мене? Чи ти вже забув?
— Ще ні, але підожди троха, то я забуду.

Стара пані (до діда): Осьтут маєте пятака. Але скажіть мені, яким способом ви попали в таку нужду.
Дід: Я був такий самий як ви: все щедро підпомагав убогих в біді.

Перша господиня: Як се вдасть ся вам тримати так довго одну і тусаму кухарку?
Друга господиня: Зовсім просто. Вона варить так довго, аж мій чоловік заробить гроші, щоби їй заплатити за роботу.

При війсковім поборі в Америці.
Фельдфебель (до парубка, що хоче записати ся до армії): — На жаль ви за короткі, я вас не можу приняти.
Парубок: — За короткий? Таж оттой жовнїр зовсім не висший від мене!
Фельдфебель: — Е, се офіцир.
Парубок: — То приймїть мене на офіцира.

Через довгі роки терпіла болї голови.

Г. Г. фон Шайкови, одинокому фабрикантови Болгарського Кровного Чаю, котрий удержує зноснни з сотками тисяч недужих і дістає кождого дня множество листів з подяками від людий, яким сей з чистих природних частин зроблений лік приверпув здоровлє, Марія Шван, П. О. Бокс 73, Валлей, Ваш., надіслала слідуюче письмо:

„Я є кольми обовязана Вам за поміч, яку Ви менї висьвідчили Болгарським Кровним Чаєм. Через довгі роки я терпіла болї голови, а від коли я почала уживати Болгарський Кровний Чай, чуюсь о много лїпше".

Одну велику родинну дозу Болгарського Кровного Чаю, що вистарчить на 5 місяців вишле демебудь за $1: Marvel Products Co., 29 Marvel Bldg., Pittsburgh, Pa.

УВАГА: Наколи хочете дістати посилку зареджістровану, вишліть 10 цнт. більше. (Adv.)

Др. І. Спіллінгер

Порада і оглядини ДАРОМ.

Застарілі хороби можна вилічити без ужитя затроюючих лікарств при помочи електрики. Рівном в богато случаях, що давніше вимагали операції, можна вилічити се в много лучше тим самим способом, без ужитя ножа. 79

Маю також машину, за помочию котрої можу бачити нутро людского тіла і пізнати причини хороби, а другою машиною можу впроводити струю електричну до тіла і вбити заразливі бактерії, які є причиною всіх недомагань. Та метода лічення є не тілько нешкідливою але і приємною для пацієнта.

Dr. J. SPILLINGER
153 E. 18th St., New York, N. Y.
при стації елевейтра 3-ої евеню і субвею.

Години офісові: від 9. рано до 12. пол., в второк і пятницю від 9. рано до 7 вечер, в неділю від 9 до 11 рано.

ВАЖНЕ ДЛЯ ЛУЗЕРН КА.

День 4. вересня с. р. буде Українським Днем в цілім Лузерн Кавнти.

Всї Братства і Товариства повинні зголосити ся до секретаря найдальше до 20. серпня.

Всї Українці, проживаючі в місцевостях де нема наших організацій, або які не належать до українських організацій, зволять ласкаво зголосити ся до секретаря Комітету з заявою, що возьмуть участь в роботі для Українського Дня.

Голосіть ся конечно — зробіть се сейчас.
Склякуйте ся на наради!

84186 Alex D. Krikewsky,
148 Bliss St., Rhone Sta., Nanticoke, Pa.

ДО ВИСОКОПРЕП. ОТЦІВ ДОБР. І ГРОМАД ПАРОХІЯЛЬНИХ.

Фірма, яка не для зиску, але для піднесення памяти бл. п. Еп. Ортинського постарала ся о образи сьвітляні з похоронів бл. п. Владики вислала мене з машиною до парохій, які о се будуть просити.

Тому сим оголошую вселаскавійше, що я вже зачав свою працю за відомостію Всеч. адмін. о. Понятишина. В недїлю, 9. липня с. р. відбуло ся представлене се в Елізабет, а в понедїлок, 10 с. м. в Перт Амбой. Второк 11-го с. м. відбуде ся в Перт Амбой в мадярській гр.-кат. церкви у о. Ковалицкого, в середу в Картерет; в пятницю в Бруклині; в суботу в Ню Йорку, в недїлю також, і так позістану в нюйорськім деканаті до 24. с. м.

В місцевостях де н досп давав се представлення, воно дуже подобала ся.

Слідуючий деканат, до якого маю зайхати є скрентонський, а по нїм пітсбурський. Тому прошу сею дорогою Впр. Отців Добр. Деканату скрентонського, аби були ласкаві чимскорше зголошувати ся, в який день хотять мати се представлення у себе, почавши від 24-го с. м. Представлення мусять відбувати ся день в день, кождого вечера. Відбувають ся в церкві або в галі церковній. Передтим показую дуже гарне „Житє Ісуса Христа", „церемонії в цер. Пятниці — поховання плащаниці" в Гартфорд, дещо з війни, а вкінци незвичайно гарні знимки „З похоронів бл. п. Влад. Ортинського".

Дохід з сего, половина на місцеву церков, а другою половиною оплачує ся кошта машини і подорож, а решта на сиротинець в Філядельфії.

Видно отже, що Всеч. о. Залітач з Гартфорд, не для зиску, але для памяти Владики і для сиріт підняв ся сего діла.

Понеже я не маю сталого місця, тому прошу ласкаво всі листи до 24-го с. м. адресувати до мене, але до: Rev. J. Czaplynsky, 188 Easton St., Perth Amboy, N. J.

В надії, що Впр. Отці Доброд. постарають ся мати се представленє у себе, остаю з поважанєм

Онуфрій Ковальський,
85-87 богослов з Балтімор.

БРІДЖПОРТ, КОНН.

ВЕЛИКЕ УКРАЇНСЬКЕ ВІЧЕ

— відбуде ся —

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 23. ЛИПНЯ 1916 Р.

в Сокол гали, ч. 521 Гаддет стр.

Початок точно о 1-ій годині пополудни.

На вічу будуть знаменні бесїдники і нам всім дорогий герой МИРОСЛАВ СІЧИНСЬКИЙ.

Обовязком кождого Українця і Українки прийти на се віче, бо гріх народний і божий бути лїнивим.

Запрошують всїх Українців з Бріджпорт і околиці.

ЗА КОМІТЕТ ТРОХ ТОВАРИСТВ І БРАТСТВ:
І. Бойко, голова.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

„Українська Бесіда" і „Злучність Родимців в Ню Йорку" — устроюють —

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 23. ЛИПНЯ С. Р. ВЕЛИКИЙ ПІКНІК

в Belvedere Park, North Beach, L. I.

Початок о год. 12-ій в полудне. Вступ 25 цнт.

Простора гала. Забава відбудесь без згляду на погоду.

Хто бажає забавитись та відітхнути сьвіжим воздухом, нехай спішить на сей пікнік.

На пікніку буде: фантова льотерія, кругольня, виграшка річий, колесо щастя, сніп, танці і много инших несподіванок.

ЯК ЇХАТИ: Брати Гренд стріт-кару на Деланесей стріт до Флушинг і Каледж Пойнт кару на 59-ій улиці.

САВТ БЕТЛЕГЕМ, ПА.

Заходом братства св. Димитрія, від. 288 У. Н. Союза — відбуде ся —

ПЕРШИЙ ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

в суботу, дня 29. липня 1916 р.
в італійській гали на Поплер і Он улици.

Початок о годині 5-ій пополудни.

Вступ для мущин 25 цнт., для женщин 15 цнт.

Музика українська з Алентавн, Па. — Для розрваки гостий буде виграшка всїляких річий. — Отже просимо всїх Українців і Українок, щоби численно прибули на нашу забаву, а певно не пожалуєте. Там можете добре забавитись і познакомитись з нашим Братством. — Часть доходу буде призначена на вдови і сироти в старім краю. — За добру забаву ручить

86і89 БАЛЕВИЙ КОМІТЕТ.

МІННЕАПОЛІС, МІНН.

Чи Ви чули Товариші Українці з міста Міннеаполіс і околиці про українське драматично-просвітне Товариство імени Тараса Шевченка?

Воно відограє представленє двох комічних штук

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 23. ЛИПНЯ 1916 Р.

в „Джерман Гол", 1009 Мейн стр., Н. І. Мінneaполіс, Мінн.

ЧАСТЬ І.

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ І КОНЦЕРТ з добірною музикою від години 2-ої пополудни до години 7-ої вечером.

ЧАСТЬ ІІ.

О годині 8-ій аматори висше згаданого Товариства відограють представлене: 1) „ЯК КОВБАСА ТА ЧАРКА, ТО МИНЕТЬ СЯ СВАРКА", 2) „БУВАЛЬЩИНА" або „НА ЧУЖИЙ КОРОВАЙ ОЧИЙ НЕ ЗРИВАЙ".

ЧАСТЬ ІІІ.

По представленю знова спільні товариські забави.

Товариші! Хто бодай крихітку має любови до своїх братів, то нехай прийде на забаву і представленє недавно заложеного Товариства імени Тараса Шевченка.

ВСТУП: 20, 25 і 35 ЦЕНТІВ.

Чистий дохід призначений на побільшене бібліотеки товариства. 86-87

ЗА КОМІТЕТ:
І. Гордей, голова; Г. Федушко, цесар.

ДЛЯ ТИХ, ЩО ЧИТАЮТЬ І ЗАМОВЛЯЮТЬ ОГОЛОШЕНЯ.

За всї оголошеня (адвертайзменти), поміщені в „Свободі", редакція не відповідає. Хто замовляє щонебудь з поміщуваних оголошень, нехай звертає ся просто на адресу тої фірми, яка оголошує ся; а „Свободі" належить замовляти лише те, що „Свобода" оголошує від себе. На се треба добре уважати.

Звертаєсь увагу Вп. читачів нашої часописи, що, коли вони засилають замовлення до фірм оголошуючих ся в нашій часописи, робіть се на власнe ризико і редакція за се відвічати не може.